

DRAUGAS

PERIODICALS
October 12,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
KETVIRTADIENIS - THURSDAY, SPALIO - OCTOBER 12, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10/11/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.199
Kaina 50 c.

Naujajame Seime — tik ketvirtadalis buvusių narių

Vilnius, spalio 11 d. (BNS) — Į naująjį Seimą pateko vos daugiau kaip ketvirtadalis šioje kadencijoje dirbusių parlamentarų. Iš 137 deputatų, į naująjį Seimą buvo išrinkti tik 38 žmonės.

Socialdemokratinės koalicijos bei Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) sąrašuose tokių parlamentarų galima rasti daugiausia. Iš 9 į Seimą išrinktų konservatorių, 1996-2000 kadencijoje dirbo 7. Socialdemokratinės koalicijos gretose iš 51 Seimo nario, darbo praėjusiam Seime patirties turi 19 žmonių.

Iš gausaus į parlamentą patekusių 34 liberalų būrio, ligšioliniame Seime dirbo tik Alvydas Medalinskas. Tačiau parlamentinio darbo patirties tarp liberalų turi Algirdas Gričius, 1992-1996 m. Seimo kadencijoje buvęs Seimo LDDP frakcijos nariu.

Trečiąją vietą rinkimuose laimėjusios Naujosios sąjungos sąrašuose iš 29 deputatų nėra nei vieno 1996-2000 Seimo kadencijos parlamentarų. Tačiau parlamentinės patirties turi signatarai Egidijus Klumbys ir Vytautas Kvietkauskas, 1990-1992 m. dirbę Aukščiausioje taryboje — Atkuriamajame Seime.

Į Seimą vienmandatėse apygardose buvo išrinkti 3 buvę Centro frakcijos parlamentarai — Gintaras Šileikis, Virginijus Martišauskas ir Kęstutis Glaveckas, 2 buvę Krikščionių demokratų frakcijos na-

riai — Algirdas Saudargas ir Petras Gražulis, buvę Jungtinės frakcijos nariai Ramūnas Karbauskis, Stanislovas Buškevičius ir Kazys Bobelis, buvęs Nuosaukių konservatorių frakcijos narys Gediminas Vagnorius, buvęs Modernių krikščionių demokratų frakcijos narys Algis Kašėta bei buvęs Nepriklausomos frakcijos narys Gabrielius Mincevičius.

Į naująjį Seimą išrinkta tik 13 moterų. Prieš tai Seime jų buvo 24-ios.

Seimo rūmuose niekas nekalba apie rinkimus, bet rinkimų rezultatai užrašyti visų politikų ir jų padėjėjų veidose ir akyse, tvirtina „Lietuvos rytas“.

Antradienį į Seimo posėdį rinkosi negausūs besisąjaušantieji laimėtojų ir gerokai gausesnis niūriai nusiteikusių pralaimėjusių politikų būrys.

Paklausti, ką veiks pasibaigus kadencijai, beveik visi parlamentarai tik gučiojo pečiais ir nelinksmiai juokavo: „Eisiu į darbo biržą“, „Gal turite ką pasiūlyti?“, „Plunksnas pešiu“, rimtu veidu pareiškė dar savaitę Seimo nariu būsiantis centristas, psichologas išsilavinimą turintis Vytautas Cepas. „Aš pasižadu prižiūrėti Egidijaus Bickausko žuveles“, tikino Seime liekančios Socialdemokratų partijos rinkimų štabo vadovas Juozas Olekas, prisiminęs Centro frakcijos senjūno „inamius“ Seimo kabinete.

Ne vienas parlamentaras atkreipė dėmesį į tai, kad valdančiąją Seimo daugumą keitinčiųjų sudaryti Liberalų ir Naujosios sąjungos gretose nėra vos keletas parlamentaro duonos ragavusių asmenų. Todel buvo spėjama, kad pirmieji Seimo posėdžiai bus ypač linksmi — su daugybe parlamentarizmo pradmenų „pamokėlių“.

Liberalai gavo dar vieną vietą Seime

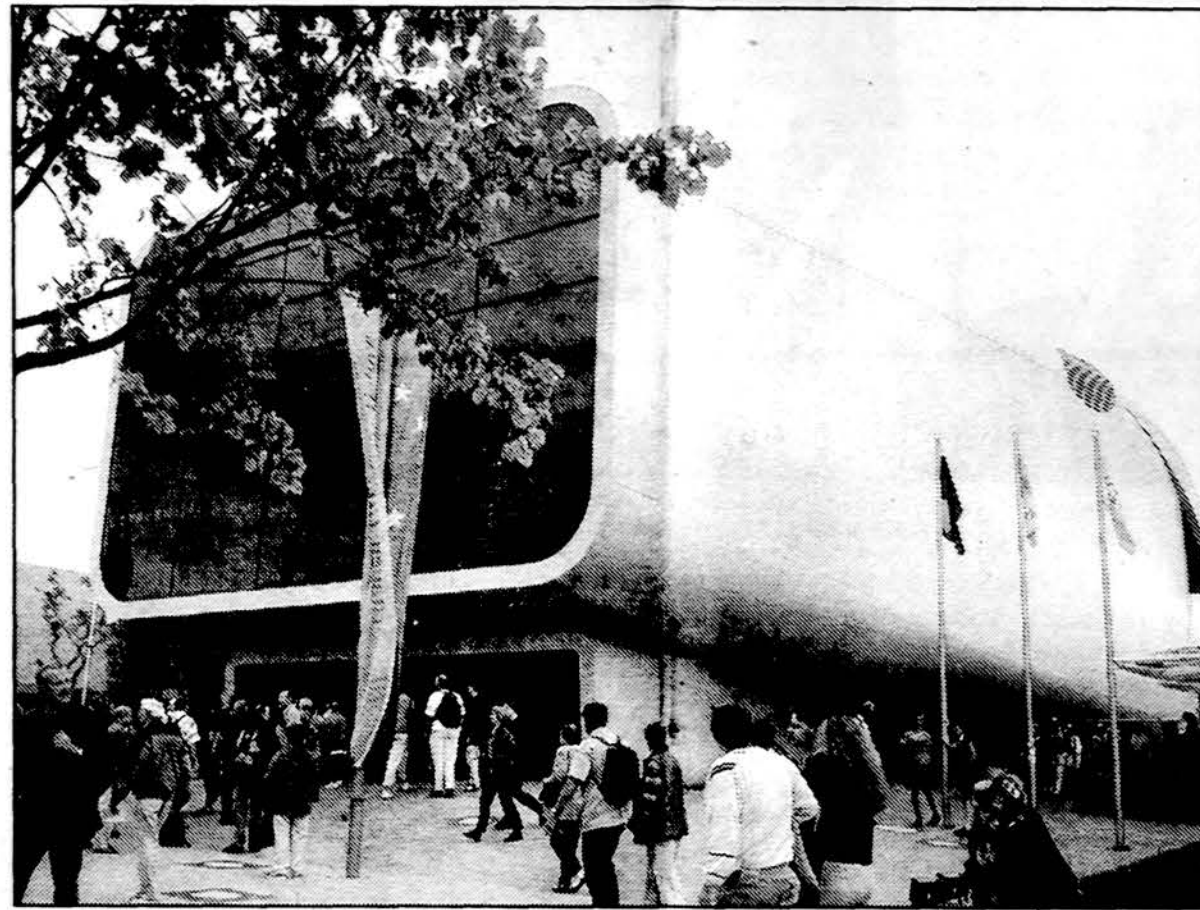
Vilnius, spalio 11 d. (BNS). Po balsų perskaičiavimo vienmandatėje Plungės-Rietavo apygardoje iki šiol laimėtoju laikytas socialdemokratinės koalicijos atstovas Visvaldas Nekrašas nugalėjo laurus perleido liberalui Audriui Klišoniui.

Po rinkimų buvo paskelbta, jog 5 balsų persvara nugalėjo socialdemokratinės koalicijos kandidatas — už LSDP narį V. Nekrašą esą balsavo 5,319, už liberalą A. Klišonį — 5,314 rinkėjų.

Neseniai priimtos Seimo rinkimų įstatymo pataisos numato, kad, jeigu balsų skirtumas tarp nugalėjusio ir antrą vietą užėmusio kandidato yra mažesnis kaip 50 balsų, rezultatus reikia perskaiciuoti. Be to, perskaiciuoti balsus prašė ir Liberalų sąjunga.

Trečiadienį Plungės-Rietavo apygardos rinkimų komisijos pirmininkė Rūta Jonušienė sako, jog, perskaiciavus balsus, paaiškėjo, kad vieno balsu persvara vis dėlto laimėjo Liberalų sąjungos kandidatas. „Kai kurie negaliojantys biuleteniai buvo pripažinti galiojančiais, ir atvirkščiai. Kai kurie biuleteniai buvo patekę ne į to kandidato krūvelę“, sakė R. Jonušienė.

Tačiau šie rezultatai nėra

Lietuvos paviljonas Vokietijoje, pasaulinėje parodoje „Expo 2000“.

Elitos nuotr.

Milijonus kainavusio Lietuvos paviljonas niekam nereikia

Vilnius (Elta) — Pasaulinėje parodoje „Expo 2000“, kuri birželio 1 - spalio 31 dienomis vyks Vokietijoje, Hannoverioje, Lietuva dalyvauja pastačiusi ir įrengusi laikiną 1,000 kvadratinį metrų paviljoną, kurio vertė — 10,14 mln. litų. Sutartyje su parodos organizatoriumi numatyta, jog paviljonas turi būti išardytas iki ateinančių metų vasario 28 d., o paviljonui įrengti suteikta teritorija sutvarkyta ir gražinta parodos organizatorių.

Atvežti į Lietuvą paviljoną ekonomikai nenaudinga. Pirminiai skaičiavimai, išardymui, pargabenimui ir pastatymui reikėtų iš valstybės biudžeto skirti apie 9 mln. litų.

Liepos mėnesį vyriausybė nusprendė Lietuvos paviljoną perduoti Valstybės turto fondui ir įtraukti į privatizuojamų objektų sąrašą.

Tačiau R. Paksas teigia, kad, tapęs premjeru, nesiruošia siekti sutarties su „Williams“ nutraukimo. „Aš puikiai suprantu, ką reiškia tarptautinė sutartis tarp amerikiečių kompanijų ir Lietuvos, ir aš puikiai išsivaizduoju, kas reikėtų, jeigu dabar Lietuva vienašališkai ją nutrauktų“, sakė R. Paksas televizijos TV3 antradienio vakaro žinių laidoje „Karštieji kėdė“.

R. Paksas, pernai penkis mėnesius vadovavęs tuometinei konservatorių vyriausybei, bei, spalį atsistatydino, nesutikdamas pasirašyti sutarties su „Williams“, nes įvertino ją kaip nenaudingą Lietuvai. Praėjus vos metams, R. Paksas grįžta į premjero postą, ketindamas pasikviesti į naująjį kabinetą tuomet jo protestą parėmusius finansų ir ūkio ministrus — Joną Lionginą ir Eugenijų Mal-

Originalios išvaizdos statinai jau aplankė 1,5 mln. žmonių. Informacijos apie Lietuvą teiravosi žurnalistai iš didžiųjų Vokietijos televizijos ir radijo firmų ZDF, NRD ir „Bayerischer Rundfunk“, paviljone fotografavo vokiečių dienraščio „Hildesheimer Allgemeine“ žurnalistai. Lietuvos paviljonas įtrauktas į dar vieną naują vokiečių leidinį apie pasaulinę parodą „EXPO 2000 — die Weltausstellung in Bill-dern“.

Naujoji vyriausybė reikalauja „Williams“ laikytis sutarčių

Vilnius, spalio 11 d. (BNS) — Naująjį ministrų kabinetą renkančio „naujosios politikos“ sparno kandidatas į premjerus Rolandas Paksas žada „spauti“ JAV firmą „Williams“, kad ji laikytųsi įsipareigojimų, numatytų sutartyje su Lietuvos vyriausybe dėl bendrovės „Mazeikių nafta“ pardavimo.

Tačiau R. Paksas teigia, kad, tapęs premjeru, nesiruošia siekti sutarties su „Williams“ nutraukimo. „Aš puikiai suprantu, ką reiškia tarptautinė sutartis tarp amerikiečių kompanijų ir Lietuvos, ir aš puikiai išsivaizduoju, kas reikėtų, jeigu dabar Lietuva vienašališkai ją nutrauktų“, sakė R. Paksas televizijos TV3 antradienio vakaro žinių laidoje „Karštieji kėdė“.

R. Paksas, pernai penkis mėnesius vadovavęs tuometinei konservatorių vyriausybei, bei, spalį atsistatydino, nesutikdamas pasirašyti sutarties su „Williams“, nes įvertino ją kaip nenaudingą Lietuvai. Praėjus vos metams, R. Paksas grįžta į premjero postą, ketindamas pasikviesti į naująjį kabinetą tuomet jo protestą parėmusius finansų ir ūkio ministrus — Joną Lionginą ir Eugenijų Mal-

to neįtikino, kairiųjų vadai griebsi atsarginio plano. Anksčiau kritikavę liberalus ir socialliberalus dėl programų skirtumų, kairieji staiga pastebėjo, kad jų programos „šiek tiek panašios“. Toks atsidarimas — dar vienas pasityčiojimas iš rinkėjų, kurie balsavo už A. Brazausko socialdemokratinę koaliciją ir širdyje yra su kairiaisiais.

Deja, Valstybės turto fondas informavo, kad beveik nėra galimybių perduoti paviljoną.

Ūkio ministerija siūlo drauge su įvairiomis verslo organizacijomis įkurti verslo, mokslo ir kultūros centrą. Šiuo atveju, parodų centras „Litexpo“ jame galėtų įsteigti dalį nuolat veikiančios parodos.

Pirminiaus apskaitiavimais tam papildomai reikėtų maždaug 3,8 mln. litų. Vien žemės išpirkimas kainuotų 900,000 litų, tačiau reikėtų papildomo žemės sklypo, norint įsirengti automobilių stovėjimo aikštelę ir pan.

„Anot būsimojo premjero, „mūsų reikalas padaryti, kad ta sutartis veiktų, kokia ji buvo pasirašyta, ir kad visos šalys laikytųsi savo įsipareigojimų“. „Mano giliu įsitikinimu, amerikiečiai savo įsipareigojimų nesilaiko“, sakė R. Paksas. Pasak jo, „kol kas niekam neatsirado politinės

valios pakviesti juos į vyriausybę ar į Seimą ir paprašyti: vyrai, laikykitės tos sutarties, kad ir Lietuvai būtų gerai, ir amerikiečiams būtų gerai“.

Opozicija nuolat smarkiai kritikavo tiek pačią valdančiosios konservatorių daugumos remtą sutartį, tiek ir amerikiečių veiksmus įsigijus „Mazeikių naftą“, pirmiausia — nesugebėjimą susitarti su Rusija dėl žaliavos tiekimo ir užtikrinti pastovų įmonės darbą.

* Kairieji ir dešinieji Seime nebus vieninga opozicija. Pirmą kartą Lietuvos parlamente opoziciją sudarys dvi nuolat viena kitai besipriešinančios politinės jėgos — konservatoriai ir socialdemokratai su LDDP.

* Rusijos naftos susivienijimo „LUKoil“ atstovas Lietuvoje Ivan Paličik prisipažino remęs Algirdo Brazausko socialdemokratinę koaliciją, nes nenorėjo, kad konservatoriai išsilaikytų valdžios institucijų tikrinimui. I. Paličik teigimu, per 1996 m. Seimo rinkimus jis skyrė konservatoriams 25,000 litų, per 1998 m. prezidento rinkimus paremė kandidatą Vytautą Landsbergį 25,300 litų.

Tėvynėje pasižvalgys

* Konservatorių partijos vadovas Vytautas Landsbergis neketina pasekti kitų rinkimus pralaimėjusių partijų vadų pavyzdžiu ir atsistatydinti. „Aš nematau tam pagrindo“, sakė jis po pasibaigusio partijos tarybos posėdžio, kuriame buvo svarstoma tolesnė konservatorių ateitis. Pasak V. Landsbergio, partijos pralaimėjimą nulėmė „ir tarptautinės, ir psichologinės priežastys“, todėl jis nematys reikalo, kad kas nors prisimintų asmeninę atsakomybę. Jis taip pat teigė, jog jokių pasikeitimų partijos vadovybėje nebus.

* Centro sąjungos (CS) narys Virginijus Martišauskas, vienas iš trijų centrų, laimėjusių Seimo rinkimus vienmandatėje apygardoje, stebisi žiniasklaidoje pasirodžiusiais pranešimais, kad CS atstovai parlamente papildys Liberalų ir Naujosios sąjungos sparną. Kaip sakė V. Martišauskas, prisijungimas prie koalicijos yra natūralus ir suprantamas, tačiau, CS vadovybei pareiškus apie atsistatydinimą, didelę abejonę kelia jos galimybė priimti sprendimus. „Su manimi šia tema iki šiol niekas nesikalbėjo, ir netgi tarpusavyje nediskutavo trys Seimo rinkimus laimėję centristai“, sakė jis, pridurdamas, jog tokiais savo veiksmais CS pirmininkas Romualdas Ozolas tęsia nesėkmingo vadovavimo partijai praktiką, kai vienvaldiškai ir dažnai nesėkmingai sprendžiami partijos gyvenimo reikalai.

* Naujosios demokratijos partijos pirmininkė, Seimo narė Kazimiera Prunskienė neatmeta galimybės dėl Algirdo Brazausko socialdemokratinės koalicijos narių dalyvavimo Seimo vadovybėje ir vyriausybėje. K. Prunskienės manymu, dar iki rinkimų socialdemokratinė koalicijai reikėjo vesti aktyvesnį dialogą su giminingais programines nuostatas turinčiais Naująja sąjunga dėl galimo bendradarbiavimo po rinkimų.

Socialliberalų vadas — už lošimo namų įteisinimą

Vilnius, spalio 11 d. (BNS) — Naujosios sąjungos (socialliberalų) vadas Artūras Paulauskas paremtą idėją įteisinti lošimo namus, tačiau abejoja dėl galimybės įteisinti prostituciją. Tai jis pareiškė antradienio vakarą Baltijos televizijos laidoje „Žvilgsnis“. Nors steigti lošimo namus Lietuvoje neleidžiama, žiniasklaida kelis kartus pranešė apie policijos uždarytus Vilniuje ir kituose miestuose veikusius pogrindinius „kazinus“. Lošimo namų įteisinimo šalininkai teigia, kad tai atneštų valstybei nemažų papildomų pajamų.

A. Paulausko teigimu, lošimo namų įteisinimui pritarė ir Lietuvos liberalų sąjunga. Pasak A. Paulausko, pernai tuometinei Rolando Pakso konservatorių vyriausybei sumazinus akcizų alkoholiniams gerimams, daug priešininkų prabilo apie gresiantį Lietuvos „nugirdymą“, tačiau šie teiginiai liko nepagrįsti.

* Prezidentas Valdas Adamkus pareikalavo užsienio reikalų ministro Algirdo Saudargo paaiškinti, kokiomis aplinkybėmis vyriausybė priėmė nutarimą skirti Lietuvos diplomatinę atstovę, negavus prieš tai atitinkamų valstybių sutikimo. Prezidentas spalio pradžioje pasirašė dekretą, kuriuo Lietuvos ambasadorė Turkijoje Halina Kobeckaitė skiriama atstovauti Lietuvos interesams Azerbaidžane ir Uzbekistane. Tačiau dėl H. Kobeckaitės kandidatūros URM neprašė šių valstybių išankstinio sutikimo priimti skiriamąjį asmenį ambasadoriumi.

* Išrinktiems į naująjį Seimą Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LLRA) parlamentarams pasiūlyta bendradarbiauti būsimajame Seime su koaliciją rengiančiomis „naujosios politikos“ jėgomis. LLRA pirmininkas Valdemaras Tomaševskis patvirtino, kad tokį pasiūlymą gavo trečiadienį susitikime su Liberalų sąjungos vadovu Rolandu Paksu. Tačiau lenkų atstovas pažymėjo, kad galutinį sprendimą priims partijos taryba. LLRA naujajame Seime be jo atstovaus ir Janas Mincevičius.

* Šeši Lietuvos merai Seimo rinkimuose iškovojo parlamentarų įgaliojimus. Iš viso rinkimuose kandidavo 21 miesto ir rajono vadovas. Vienmandatėse apygardose laimėjo Vilniaus miesto meras, Liberalų sąjungos pirmininkas Rolandas Paksas, liberalas, Palangos vadovas Raimundas Palaitis, du socialdemokratinės koalicijos atstovai, LDDP nariai — Alytaus rajono meras Vydas Baravykas ir Kelmės rajono vadovas Zenonas Mačernius bei Kauno meras, Lietuvos laisvės sąjungos vadas Vytautas Štusauskas. Liberalas, Kaišiadorių rajono meras Juozas Matulevičius vienmandatėje apygardoje pralaimėjo, tačiau partijos sąraše yra 18-as ir turi puikias galimybes patekti į Seimą.

* Kretingos vienmandatėje apygardoje Seimo įgaliojimą iškovojo žurnalistas Janas Narvilienas turta rinkimų išvakarėse areštavo antstoliai. Dėl įsiskolinimų už nuomą J. Narvilienė negalės laisvai naudotis jai priklausiančios UAB „Vakaru Lietuvos televizijos“ turtais. J. Narvilienė yra Naujosios demokratijos partijos (NDP) pirmininkės pavaduotoja. NDP yra viena keturių politinių jėgų, sudarančių Algirdo Brazausko socialdemokratinę koaliciją.

* Dosniausiai partijas rėmė Bronislovas Lubio, Lietuvos pramoninkų konfederacijos (LPK) prezidento, įmonės, išleidusios ne mažiau kaip 280,000 Lt. Daugiausia buvo skirta „naujosios politikos“ sparnui. „Achema“ ir „Clasco“ pervėdė po 60,000 Lt Lietuvos liberalų sąjungai, Naująja sąjungai — 50,000 Lt, Centro sąjungai — 110 Lt.

KALENDORIUS

Spalio 12 d.: Deimantė, Deimantė, Gantas, Rudolfas, Salvinas, Vaisvydas, Ugnis.

Spalio 13 d.: Edvardas, Eduardas, Mintaras (Mintar), Nortaute, Norutis, Venancijus, Vilnė.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

AČIŲ JUMS, LIETUVOS
DUKTERYS

Šių metų spalio mėnesio pirmą dieną, sekmadienį, pačiame rudens spalvų gražume, Detroito Lietuvos Dukterys padovanojo Detroito ir apylinkių lietuviams aukšto meninio lygio koncertą ir vaišes. Rašome, kad padovanojo. Taip, padovanojo ir dar kartą padovanojo, nes tokio koncerto ir vaišių mūsų apylinkėje net už pinigų nupirkti. Panašius koncertus ir vaišes, kaip tradiciją, Lietuvos Dukterys mūsų apylinkėje ruošia jau daug metų ir jų visi laukia.

Ši Lietuvos Dukterų šventė buvo pradėta šv. Mišių auka Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje, kurių metu didingai ir gražiai giedoję Toronto „Volungės“ dainininkės. Bažnyčia buvo beveik pilnutėlė.

Po pamaldų visi rinkosi į gražius rudens spalvų gėlių papuoštą Dievo Apvaizdos parapijos kultūrinio centro salę. Stalai papuošti spalvingomis gėlėmis, rodom, laukė ir kvietė svečius. Jų nereikėjo nei laukti, nei kviesti. Prisirinko beveik pilnutėlė sale, nes per metų metus visi žino Lietuvos Dukterų išradinumą ir vaišingumą.

Lietuvos Dukterų pirmininkė Irena Alantienė pasveikino susirinkusius, trumpai pasakoję darbų padėti ir ateiti, padėjo už supratimą jų darbų ir visokeriopą paramą. Lietuvos Dukterų valdybos narė Lietuvos neigaliųjų reikalams Jūratė Pečiūrienė trumpu žodžiu apibūdino esamą ilgalaikę ir brangią pagalbą dvynukams Vytui ir Pauliukui. Jie yra gimę akli. Buvo padarytos pradinės operacijos, kad jie galėtų džiaugtis dienos šviesa. Operacijų reikės dar daugiau. Visu tuo kas nors turi rūpintis, globoti vaikus, jų tėvelius ir rūpintis medicinine pagalba. Tai atlieka Lietuvos Dukterys.

Po trumpų pranešimų pasirodė scenoje dešimt Toronto „Volungės“ dainininkių. Joms vadovauja Dalia Viskantiene, akompanuoja muz. Jonas Govedas. „Volungės“ vienetas pasirinkta dainų repertuarą atliko preciziškai tikslumu ir skambumu. Kiekvienas dainos akordas buvo išbaigtas ir skambėjo visu grožiu. Vadovė Dalia Viskantiene mokėjo ir sugebėjo iš dainininkių išgauti iki paskutinio dainos akordo. Visa tai su visu išjautimu ir meistriškai palydėjo muz. Jonas Govedas.

Neatsilikio ir jaunosios devynios Toronto kanklininkės su vadove Žibute Janeliūniene. Kanklių muzikos garsai palietė kiekvieno atsilankiusio širdies jausmus.

Pabaigai Toronto „Volungės“ dainininkės ir jaunosios kanklininkės susijungė į vieną darnų muzikinį vienietį, įjungė net visus svečius į bendrą dainavimą ir koncerto pabaigai suskambėjo tango ir fokstroto garsai. Visa tai mokėjo taip supinti ir, rodos, mažai trūko, kad visi svečiai būtų pradėję šokti.

Pasibaigus koncertui Toronto „Volungės“ dainininkės, kanklininkės, jų vadovės ir akompaniatorius buvo apdovanoti gražiausiomis rožėmis ir meilės bei padėkos gėlėmis.

Koncertui pasibaigus prasidėjo karališkosios vaišės. Lietuvos Dukterys buvo pagaminusios visko, ir trūko tik gubės pieno. Visam tam Lietuvos Dukterys ruošėsi ilgiau planin-

gai, reikėjo net vyrų talkos. Galite tikėti ir galite ne. Lietuvos Dukterų eilese yra vyrų, kurie mielai talkina įvairiose darbuose. „Kodėl ne? Mano patirtis rodo, — sako šias eilutes rašantis, — kai mano parapijoje, Lietuvoje, anais senais laikais, patraukli mergina suruošė kepimo ir virimo kursus, į tuos kursus įstojau pirmasis“.

Mielos Lietuvos Dukterys. Jūsų pagalbą ir darbštį ranka pasiekia ne vieną pagalbą reikalingą sesė ir broli lietuvį. Taip pat kiekvieną rudeni nuostabiais renginiais ir gausiomis vaišėmis džiuginate Detroito ir apylinkių lietuvius. Jūs esate tos darbščiosios lietuviškos bitelės, kurios kraunatė kraiti Lietuvos ateitį ir skubate su pagalba jos reikalingiems. Džiaugiamės jūsų darbais ir laukiame jūsų rengimų koncertų ir vaišių.

Kazys Gogelis

LOS ANGELES, CA

PRISIMINTAS
KOMPOZITORIUS
BRONIUS BUDRIŪNAS

Los Angeles šaulių kuopos rudens pokylyje, šv. Kazimiero parapijos salėje vykusiame š.m. rugsėjo 17 d., nepaisant besibaigiančios vasaros kankinčiai karšto oro, susirinko rekordinis būrys dalyvių. Dugeliui buvo proga susitikti pažįstamus ir naujai atvykusius į šį kraštą iš Lietuvos. Kuopos vadas K. Karuza, taręs įžanginį žodį, pakvietė vado pavaduotoją inž. V. Vidugirį, daugelio organizacijų darbštų veikėją, pasidalinti išpuodžiais iš Lietuvos gyvenimo. V. Vidugiris praėjusią vasarą dalyvavo Vilniuje, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime, kuriame buvo susirinkę 28 kraštų 129 atstovai.

Bronius Budriūnas.

Pranešėjas pasirinko temą „Vilniaus miestas ir jo gyvenimo 1991-2000 metais“. Kelione lektuvu, laivu ir autobusu tada truko 30 val., o šiemet tik 13 val. Mutinėje buvo viskas smulkiai peržiūrėta, dabar viskas vyko labai greitai ir sklandžiai. Vilniuje žmonės prieš 9 metus atrodė nuliūdę, susirūpinę, dabar — visur matosi linksnių veidai. Tada parduotuvės buvo tuščios, dabar parduotuvės buvo tuščios, dabar parduotuvės — daugybė prekių. Patarnavimas parduotuvėse ir restoranuose buvo prastas, nerangus, dabar patarnautojai begioja su šypsenomis. Restoranuose skanus, puikus maistas. Anais laikais gatvėse matėsi rusiški automobiliai, dabar — daugiausia vokiški. Viešbučiai buvo su dvokiančiais tualetais, dabar — visais atžvilgiais modernūs. Gatvių grindinys naujai pataisytas, namai atnaujinti, naujai nudažyti. Mieste naktinis gyvenimas verda. Mobiliais telefonais naudojasi kas trečias žmogus. Žmonės gražiai apsi-

Vaišių rengėjos — Lietuvos Dukterų tartininkės su uoliu tartininku, gražiai vaišinę svečius po „Volungės“ koncerto. Iš kairės: Kazys Navasaitis, Elena Alkienė, Lale Viskantiene, vyr. šeimininkė Izabelė Korsakienė.

rengė. Tai kur tas vargas, apie kurį rašoma ir kalbama? — klausė pranešėjas.

Vargo yra. Daug bedarbių. Vargsta invalidai, pensininkai, mažametiai, buvę partizanai, kaliniai, tremtiniai. Problemos: nėra darbų, korupcija, plėšikavimas, kyšininkavimas; atlyginimai už darbą nesumokami, neatsiskaitoma laiku su ūkininkais už pristatytą produkciją, panašiai yra ir su verslininkais.

Daugelis jaunesnių žmonių, net ir baigusius aukštąjį mokslą, stengiasi išvykti iš Lietuvos, nes negali įsidarbinti. Kyšininkavimas veikė sovietiniais laikais, ne geriau ir dabar. Anais laikais vogti buvo laikoma patriotišku dalyku, nes daug gaminių buvo išvežama į Rusiją.

Šiuo metu Lietuvoje yra priešrinkiminių įkarščių. Žada varžytis 29 partijos. Iš jų šiuo metu populiariausia Arturo Paulausko vadovaujama Naujoji sąjunga ir Algirdo Brazauskos socialdemokratinė koalicija. Toliau eina Pakso liberalai, Landsbergio konservatoriai, Ozolo centristai.

Pranešėjo išvada: nepaisant, kokia valdžia bus išrinkta, problemos liks tos pačios. Žmonės, išaugę ir išimokslinę sovietinėje sistemoje, pirmiausia žiūri, kaip save aprūpinti, o kiti ir valstybė gali palaukti.

Lietuvos viltis — naujoji karta, mokslus išėjusi užsienyje ir grįžusi į Lietuvą, perėmusi valdžios ir verslo vadovavimą. Tikimasi, kad ši karta jaus pareigą padėti savo kraštui ir jos gyventojams išsivaduoti iš skurdo, o ne prisipildyti savo kišenes.

Šiame renginyje buvo pagerbtas bei prisimintas prieš šešerius metus miręs kompozitorius Bronius Budriūnas, daugeli metų vargonininkavęs šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje ir vadovavęs jos chorui.

Irena Arienė išvardino ir aptarė B. Budriūno kūrinius, kuriuos atliko solistė Janina Čekanauskienė — Budriūnaitė (kompozitoriaus giminaitė), akompanuojant muzikai komp. Raimondai Apeikytei. Girdėjome B. Budriūno muzikinius kūrinius: „Tėviškėlė“ (žodžiai F. Stelingio), „Mano meilė“ (žodž. Danos Mitkutės Mitkienės, kuri šiais metais šventė 101-rių metų gimimo sukaktį), „Mano protėvių žemė“ (žodž. Bernardo Brazdžionio) ir dvi B. Budriūno harmonizuotas liaudies dainas: „Tykiai, tykiai“ ir „Oi, kas sodai“. Klausytojai buvo sužavėti pasirinktu repertuaru ir jo atlikimu. Ilgai menininkams buvo plovama ir joms įteikta gėlių.

Iš tikrųjų tai nebuvo to žodžio prasme pokylis, bet labiau tiko kultūrinei popietei.

Neapsieita ir be vaišių, kurias paruošė A. Uldukienė.

Vyko ir laimėjimai. Č. Geštaitis akordeonu grojant, buvo dainuojama, o kai kas mėgino ir šokti.

Ig. Medziukas

JUNO BEACH, FL

JONINĖS

Kaip ir kiekvienais metais, Floridos lietuviai vasarą išvažiuoja ar į Lietuvą, ar į šiaurę praleisti savaitę „atostogas“, pabendrauti su draugais ar giminėmis, tad ir telkinių veikimas susilpnėja. Tačiau nežinrūnto, birželio mėn. buvo atšvestos Joninės pas Apolonią Staškūniene, kur susirinko „Dainos“ choristai ir apylinkės Jonai. „Dainos“ choro vadovas Jonas Samoška visus linksminavo savo akordeonu, susirinkusieji dainavo lietuviškas dainas, gardžiosios skaniais valgiais, linkėjo Jonams laimės.

JONO JAKUBAUSKO
PAGERBIMAS

Liepos mėn. 15 d. kvietė svečiai susirinko Marriot viešbutyje, Palm Beach Gardens, pagerbti seną Palm Beach apylinkės gyventoją, buvusį Lietuvos karininką, visuomenininką, Joną Jakubauską. Tą dieną Jonui Jakubauskui buvo įteiktas Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus paskirtas Lietuvos kūrėjų-savanorių medalis. Medalį įteikė šis Washingtono atvykęs Lietuvos karo atašė majoras Kęstutis Zeldis.

Pagerbimą vedė Marius Sodonis, kuris susirinkusiems priminė Jono Jakubausko nuėitą gyvenimo kelią ir veiklą.

Jonas Jakubauskas yra Lietuvos Karo mokyklos 15-tos laidos karininkas, baigęs mokyklą kartu su Palm Beach gyvenančiu Vladu Žibu ir a.a. Zigmu Strazdu. Baigęs mokyklą buvo paskirtas į 9-tą pestininkų pulką Marijampolėje. Vėliau — į Vilkaviškį. Gyvendamas Vilkaviškyje vedė Albiną Staškūnę. 1938-1939 m. Jonas Jakubauskas gyveno Lazdijuose, kur ėjo karininko pareigas šaulių reikalams. Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, organizavo partizanų, vėliau pasitraukė į Vokietiją. Atvykęs į Ameriką ilgą laiką gyveno Baltimorėje, kol pagaliau apsigyveno Juno Beach.

Jonas Jakubauskas, kartu su a.a. Bronium Aušrotu ir a.a. Zigmu Strazdu, buvo Palm Beach Lietuvių Bendruomenės skyriaus steigėjai. Be to, Jonas Jakubauskas Memorial Gardens kapinėse įsteigė lietuvių skyrių ir pastatė paminklą Lietuvai. Lietuvai atgavus nepriklausomybę Jonas Jakubauskas siuntė literatūrą savo mokyklai Vilniuje ir su savo laidos kolegoms įsteigė pereinamąjį sidabrų sporto taurę.

Lietuvos karo atašė majoras Kęstutis Zeldys perskaitė prezidento raštą ir prisegė Jonui Jakubauskui medalį. Jonas Jakubauskas dėkojo visiems susirinkusiems, galėjosi, jog šia džiugia žinia negali dalintis su neseniai mirusia žmona Albina, trumpai prisiminė savo veiklą. Sveikino JAV Palm Beach LB apyl. pirm. Vytautas Šalčiūnas, draugų vardu — Rimgailė Zotovienė, Lietuvos Dukterų — Dalia Augūnienė.

PABENDRAVIMO
PIETŲS

Liepos mėn. pabendravimo pietuose dalyvavo daugiausia „uzkietėje“ floridiškiai. LB Palm Beach vicepirm. Vytas Kulpa pasveikino susirinkusius ir pakvietė neseniai iš Lietuvos sugrįžusius Dalią ir Algį Augūnus pasidalinti išpuodžiais.

„DAINOS“ CHORAS
PRADEDA DARBA

„Dainos“ choro vadovas muz. Jonas Samoška praneša, jog choras pradės vėl repetuoti Oceanview metodistų bažnyčios saliuokėje, 101 Ocean Drive, Juno Beach, 2000 m. spalio mėn. 12 d., ketvirtadienį, 2 val. p.p. Kviečiami prisijungti visi lietuviškos dainos mylėtojai.

„Dainos“ choro gegužinė yra ruošiamą lapkričio 4 d., šeštadienį, 12 val., Carling parke, Jupiter. Kviečiami atsilankyti visi pietų Floridos lietuviai, bus proga padainuoti, pabendrauti, susitikti senus draugus.

JAV Lietuvių Bendruomenės Palm Beach apylinkės 25-ųjų metų ir „Lietuvių Biuletenio“ 15-os metų minėjimas.

Lapkričio mėn. 19 d., sekmadienį, Waterford viešbučio salėje, North Palm Beach, 2 v.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant Lietuva:			
Oro paštą	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštą	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštą	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštą	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyso neužduoda. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

p.p. įvyks iškilmingas JAV Lietuvių Bendruomenės Palm Beach apyl. 25-ųjų metų ir „Lietuvių Biuletenio“ 15-os metų minėjimas. Kviečiami visi pietų Floridos lietuviai dalyvauti.

D.A.

ST. PETERSBURG, FL
BALFO VAJUS

Kaip ir kiekvieną spalio mėnesį, BALFas vykdo savo pagrindinį aukų rinkimo vaju. Per 56 savo gyvavimo metus BALFas rinko aukas ir telkė pagalbą vargstantiems tautiečiams tiek Lietuvoje, tiek išsibarsčiusiems visuose pasaulio kampuose. Nors jau prabėgo dešimt metų nuo nepriklausomybės atgavimo, vargstančiųjų skaičius Lietuvoje nemažėja. Todėl BALFO veikla nesibaigia ir atrodė, dar bus reikalinga ilgesniai laikui.

Per 1999 metus iš surinktų piniginių aukų ir gėrybių (rūbų, avalynės, vaistų, vitaminų, maisto ir kt.) BALFO išsiųstos šalpos vertė sudarė 777,000 dol., iš kurių 567,000 dol. buvo pasiųsta į Lietuvą, 170,000 dol. į Suvalkų trikampį ir 40,000 dol. į kitus kraštus. Salpa Lietuvai buvo į pinigine (apie 309,000 dol.), ir siuntiniais, o Suvalkų trikampui — vien siuntiniais. Iš viso buvo pasiųsta 2,348 siuntiniai, sveriantys 86,700 svarų. Prie to dar reikėtų pridėti siuntinius, pasiųstus per atskirus skyrius. Beveik visi siuntiniai buvo siunčiami tiesiogiai atskiroms šeimoms ar asmenims. Piniginė salpa Lietuvoje buvo teikiama Politinių kalinių ir tremtinių sąjungai, Tremtinių grįžimo fondui, Betanijos sriubos virtuvei Vilniuje, Šiaulių logopediniams namams, jaunimo stovykloms Bertiūnuose ir Žygaičiuose. Klaipėdos dvasinės pagalbos centrai, Varnių žemės ūkio mokyklai (siuvamų mašinų įsigijimui), SOS vaikai — našlaičių ir be globos vaikų centrui ir kai kurioms šeimoms būtų šildymui.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
Dantų Gydytojas
Lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILBOA, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurģija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

Visą spalio mėnesį BALFO St. Peterburgo skyrius vykdo savo aukų rinkimo vaju. Aukos bus renkamos kas sekmadienį Lietuvių klube. Aukotojai, kurie nesilanko klube, prašomi siųsti savo auką skyriaus išdindinkui adresu: Aleksandras Daunys, 5849 Park St. North, Apt. 206, St. Petersburg, FL 33709. BALFas kviečia visus prisidėti prie vargo mazinimo Lietuvoje, aukojant pagal savo išgales — ir mažiausia auka yra labai vertinama.

P. B.

Detroito šv. Antano lietuvių parapijos Moterų kvartetas. Iš k. Česlova Pluriene, Elena Žebertavičienė, Aldona Tamulionienė, Natalija Šližienė ir maestro Stasys Šližys.

Nuotr. Reginos Juskaitės-Švobienės.

SVEIKINAME LITHS — 50 METŲ

BRONIUS NAINYS

Pasaulyje garsūs dideli dalykai: imperijos, didelės valstybės, jų vadovai, kariai, sukilimai, revoliucijos, uraganai, operos, teatrai, rašytojai, menininkai, mokslininkai, Nobelio premijos. Mažais dalykais niekas nesidomi. Žinoma, kol jie nevirsta dideliais. Pvz., praėjusiame šimtmetyje — kas domėjosi ir kiek garsus buvo sportas? Ir istorijos knygos apie tai nieko nerasi. Bet štai kas dabar pasidarė — ne bent tik kokių nors civilizacinių pasauliui nežinomų džiunglių laukinis nieko nebūtų girdėjęs apie šį šimtmetį augusias pasaulines olimpiadas, ypač paskiausią Sidnėjų, kurioje dalyvavo net 200 tautų. O išgarsėjo todėl, kad sporto pasaulyje vyrauja pavienis žmogus, sugebantis darniai susieti savo fizinę bei protinę galias ir išmokęs jas panaudoti pačiomis ribotiausiomis sąlygomis. Tad per jį, tokį žmogų, plačiai gali skambėti ir jo tautos vardas, nepaisant, ar ji būtų didelė, ar maža, turėtų milijardą, ar tik keliasdešimt tūkstančių gyventojų. Puikiausias pavyzdys — mūsų Lietuva. Po negirdėto šaunaus Lietuvos krepšinio pasirodymo Sidnėjų, pasaulio žiniasklaida skelbė: ar galite įsivaizduoti, trijų milijonų tauta prieš trijų šimtų milijonų pasaulio turtiausią, stipriausią galiūną — tik vienas, vos sekundę trunkantis, metimas, ir milžino aukso medalis šuniui ant uodegos. Ir Lietuva pasaulyje garsi kaip niekada anksčiau. Įvykiui jamžinti, net Vilniuje gatvės bus pavadinta Lietuvos olimpiečių vardu. Specialiai, kad tokių vardų atsirastų ir kituose miestuose.

Neturim galimybių mes, Čikagos apylinkių lietuviai, tokiais vardais pavadinti nei gatvių, nei aikščių, nors tėvyne taip ypatingai išgarsinusi, pirmą kartą Lietuvos istorijoje penkis medalius laimėjusi, sportininkus mes mylim ir gerbiame nemažiau kaip Lietuvos lietuviai. Bet dar visiškai neseniai panašiai me taikinyje, o dabar savo širdyse mes tauojam kai kam gal nesvarbų ir mažą, mums gi didelį ir reikšmingą vardą LITHS. Šviete jis mums Čikagos lietuviškame Marquette Parke, Lithuanian Plaza pavadintame kvartale, 69-toje gatvėje, prieš patį gražiausią, mūsų didvyrių Dariaus ir Gir

reno paminklą saugojanti, parką, iš kurio aikštės dideliu būriu iki taip pavadinto namo mes lydėdavome geltonomis bei žaliomis uniformomis pasiūsiusius LITHS futbolo žaidėjus, džiaugdamiesi laimėtomis rungtynėmis. O tokių laimėjimų būdavo daug. Tada Lietuvių futbolo klubo, apie kurį jau žinojo visa sportuojanti Čikaga — meras, apskrities valdžia, kitų tautybių telenių gausa, žiniasklaida — buvo puošniaus žydėjimo metai. Klubą sudarė drausminga, aukščiausioje Illinois valstijos lygoje žaidžianti vyrų futbolo komanda, jaunių, jaunučių vienuoliš su būriu atsarginių, moterų orinio bei krepšinio komandos. Šaunūs lietuviai futbolininkai, kuriuos 25 m. sukaktuvių proga lietuviškoji spauda pavadino Lietuvos ambasadoriais, net tris sezonus žaidė aukščiausioje lygoje, pajėgusioje laimėti prieš pačias stipriausias Illinois komandas. Tokios rungtynės Marquette Parke sutraukdavo net po tūkstantį žiūrovų. LITHS futbolo komanda būdavo kviečiama į įvairias varžybas, turnyrus. Buvo patekusi ir į prestižines Illinois Peel taurės baigmę ir prieš stipriausią vokiečių komandą „Kickers“ pralaimėjo tik 2:1. Tikrai šaunus pasirodymas, radęs stipresnį atgarsį Čikagos žiniasklaidoje, kuriai europietiškas futbolas tada dar mažai rūpėjo. Taip pat po kiekvienų žaidynių abu Čikagos dienraščiai sporto skyriuose skelbdavo rungtynių rezultatus, kartais po sakinuką ir komentarą pridėdami. Bolševikinio okupanto iš Lietuvos išvytų ateivių sukurtas, LITHS klubas Čikagoje igijo išskirtinai gerą vardą. Per jį — nauja lietuviškoji ateivija, o taip pat — ir Lietuva.

O iki jo prisikapstyti buvo sunku, nors pradėta anksti. Vos tik Čikagoje darbus susiradę bei šiek tiek apsitvarkę, dar iš Lietuvos futbolo žaidimo meną išsivežę ir Vokietijoje stovyklinio gyvenimo laiką po neužmiršę, lietuviai futbolininkai norėjo ir čia tuo sportu užsiimti. Sužinoję apie čia veikiančią Illinois futbolo lygą, Edmundas Vengianskas, Romualdas Kožėnas, Kazys Baltramonas ir dar keli šio sporto mėgėjai, užmezgę su ja ryšius ir teiravosi galimybių įsijungti į jos gretas. Prie reikalavimų taikantis, pirmiau-

LITHS klubo 25 metų (1975 m.) sukakties proga Čikagos miesto meras Richard J. Daley paskelbė vieną dieną „LITHS klubo diena“. Nuotraukoje — futbolistų delegacija mero įstaigoje. Iš kairės: Joe Kuly, apylinkės atstovas Jacky, Jonas Žukauskas, Leonas Juraitis, Frank Savickas meras Richard J. Daley, Antanas Viktoras, Jonas Juška, Henrikas Jeningas, Jonas Venckauskas.

sia reikėjo susiorganizuoti į kažkokį oficialų vienatę. Todėl šių pradininkų pastangomis Čikagoje 1951 m. sausio 14 d. į lietuvių Pučio svetainę sukvietas būrelis jaunų vyrų įsteigė Lietuvių futbolo klubą, pavadindami jį Lituanikos vardu. Reikėjo pradėti iš nieko: tebuvo tik vardas, bet ir labai didelis noras. Į skyrelę buvo sumesti pirmieji JAV uždirbti doleriai, už kuriuos nupirktą žaidėjam aprangą, apmokėtos kitos išlaidos.

Pavasarij jau buvo sužaistos pirmos rungtynės prieš „Wikings“ komandą ir... laimėtos! Oficiali karjera pradėta Illinois Soccer League antroje divizionijoje. Po jų pamažu, po truputį vis į kalną ir į kalną. Netrukus klubas atsirado pirmoje divizionijoje, o, laimėjęs pirmą vietą, jau ir aukščiausioje „Major“ lygoje. Kelias buvo sunkus, nes klubas visada visko stokojo: lėšų, patalpų, o taip pat ir žaidėjų. Tačiau, iriantis vis pirmyn, reikalai gerėjo. Daug kas keitėsi, net ir pavadinimas. Lygai spaudžiant, iš Lituanikos klubas pasidarė LITHS. Daug padėjo Marquette Parke įsigyta patalpa. Lėšų sumesdavo rungtynių žiūrovai ir rėmėjai. Sunaikiau buvo rasti gerų žaidėjų. Kiti klubai, daugiausia jie buvo sukurti JAV tautinių mažumų, pasipildydavo jais iš savo tautų Europoje. Lietuva iš okupuoto krašto žaidėjų gauti negalėjo, tačiau šiek tiek atvykdavo iš Argentinos, Brazilijos, Anglijos, Venezuelos, vėliau pradėjo priaugti ir čia pat, Amerikoje, nes futbolas darėsi vis populiarenis.

LITHS žaidė ir žiemą, salės lygoje, kur kartais ypač gerai pasirodydavo. Tais gerais lietuvių gerovės Marquette Parke laikais, pavasariais ir rudėnėmis, kai dar per šalta būdavo džiaugtis Michigan ežero smėltais paplūdimiais, sekė madienių popietėmis LITHS buvo čia apsigyvenusių lietuvių maloni atgaiva. Apstoje aikštė, mes plodavom, girdavom, peikdavom, bardavom, aptardavom žaidėjus, keikdavom teisėjus ir ne per retai, ir ne vienas sukdavom nosį į šoną, kai klubo atstovas pakisdavo po ją kepurę — bent „kvoteriukų“ už tą komentarą apsimokėti.

LITHS tvarkosi demokratiškai: turi mokėti mokancius narius, rėmėjus — po 20 dol. kasmė, šaukia metinius susirinkimus, renkama valdyba, kontrolierius, veda atskaitomybę. Daug gerų žmonių dirbo valdyboje; vadovais, treneriais, talkininkais, į pagalbą kviesdavosi žmonas, šeimas. Dešimtys jų ir per mano atmintį perbėgo, tik atleiskit — ne visus prisimenu, tad tik bendru geru vardu paminėsiu. Dekui Jums, šaunuoliai. Nemažai buvo ir rėmėjų: tarp jų — Lietuvių fondas, Tautiniai namai, asmeniškai — Anis Grinis. O išlaidų daug: tik lygos mokesčiai — 4,000 dol. per metus, šalia to — draudimo, teisėjų mokesčiai, išlaidos aikštės tvarkymui ir daugybė kitų didesnių bei mažesnių sąskaitų.

Šiuo 50 metų laikotarpiu daug kartų keitėsi ir veiklos sąlygos. Del gyventojų kaitos

iš Marquette Parko teko persikelti į Pasaulio lietuvių centro Lemonto aikštę ir prisitaikyti prie naujų aplinkybių. Paslaugų centras klubą mieliau priėmė, padėjo ir padeda. Čia gera ir vis gerinama aikštė, maloni aplinka. Lietuvai išsilaisvinus, lengvesnė ir žaidėjų „medžioklė“. Kartais aikštėje visa vienuolike iš neseniai atvykusių. Jų pagalba buvo pasiektas ir pats didžiausias LITHS laimėjimas: 1992 metais „Metro“ lygos čempionatas. Šalia to, klube vyksta ir darnus „dypukų“ naujųjų imigrantų bendravimas, sunkiau pasiekiamas kitose srityse.

Šiais metais Lituanika — LITHS švenčia 50 metų veiklos sukaktuves: garbingas, užtarnautas, vertas pasididžiuoti. Nepasiekė klubas Lietuvai Sidnėjaus olimpiados garso, tačiau Čikagoje jis mums buvo toks pat didelis — didelis tarp mažų, tačiau tarp labai svarbių dalykų, kartu su Marquette Parko lietuvių bažnyčia, Marija gimnazija, seselių kazimieriečių vienuolynu, „Seklycia“, lietuviškas kultūrininkais, mokslininkais, menininkais, krepšininkais, tinklininkais, svetainių lankytojais rašė 20,000 šios gyvenvietės lietuvių „Marquette Plaza“ istorija. Rašė ją pirmose greiose. Rašė Čikagoje, dabar te, Lemonte. Ar neverta mums visiems spalio 28 d., šeštadienį vakare, atvykti į PLC jo ruošiamas suaktuvių iškilmes ir už tai gražiai padėkoti? Imkim ir tai padarykim. Ar ne?

sausio mėnesį, vakarinėje salos dalyje pasėlių derlių sunaikinę ir daugelį ūkininkų sužlugdę, vabzdžių kenkėjų būriai irgi yra miškų iškirto pasekmė — miškai buvo daugelio paukščių, natūralių vabzdžių priešų, buveinė.

Naujausi Miškų departamento žemėlapiai atskleidė, kad Indonezija kasmet praranda apie pusantro milijono hektarų miško. Tai žymiai daugiau, negu buvo manyta anksčiau. Vis didėja nelegalaus kirtimo mastai. Akivaizdu, kad jei nelegalus kirtimas nebus sustabdytas, po keleto metų nebeturės ką veikti ir legaliai veikianči miško pramonė. Kartu išliko reali grėsmė daugeliui nykstančių augalų bei gyvūnijų rūšių, tame tarpe ir orangutangams.

Likti gyvai ir nesuluošintai

Miško ir jo gyventojų išnaikinimo pavojų skaudžiai suvokia profesorė Birutė Galdikas. Jos rūpesčiu išsamius nelegalaus miško kirtimo tyrimus atliko Didžiojoje Britanijoje išsikūrusi Aplinkos tyrimo

BIRUTĖS ODISĖJOS ORANGUTANGŲ KARALYSTĖJE

AURELIJA MITUZIENĖ

Nr.5

Miškų siaubimas — lyg išsiveržęs pasakų džinas

Šį kartą į Indoneziją keliaujame kartu. Nutraukusi pasikaitę ciklą Vancouver Simon Frazer universitete Kanadoje ir keletui savačių palikusi savo studentus, profesorė skuba ten, kur ji šiuo metu labiausiai reikalinga. Iš Indonezijos ateina nerimą keliančios žinios, kad išliko likimas pavojus orangutangams — intensyviai kertama pagrindinė raudonųjų „miško žmonių“ buveinė — Tanjung Putting nacionalinis parkas. Nebeliks natūralios orangutanų aplinkos — nebeliks orangutangų, kurių tyrimams ir globai Birutė Galdikas paskyrė visą savo gyvenimą.

Padėtis grėsmingai blogėja. Per paskutiniuosius dvejus metus neramumai nuolat kre-

čia ketvirtą pagal gyventojų skaičių pasaulio šalį. Indonezija, daugiausiai nukentėjusi nuo neseniai Aziją peršlavusios ekonominės krizės. Jos poveikį dar labiau pagilino politiniai samysiai. Ekonominiai ir politiniai krizės susilpninus šalies vadovybę, atsirado valdžios vakuumas. Tapo sunkiau taikyti įsakymų bei įstatymų galią. Tai vienoje, tai kitoje vietoje išsilypsnoja karai, tūkstančiai žmonių žūva masinėse pjautynėse. Po to, kai užėjanti studentų minia privertė pasitraukti prezidentą Suhartą, milžiniška, daugiau kaip septyniolikoje tūkstančių salų pažirusi šalis pasimetė. Nors Suhartas dabar vertinamas kaip septyniolikoje tūkstančių salų pažirusi šalis pasimetė. Nors Suhartas dabar vertinamas kaip septyniolikoje tūkstančių salų pažirusi šalis pasimetė.

mai ir veiksmų lyg pasakų džinas išsiveržė iš butelio. Ilgą laiką besąlygiškai klausę centrinės valdžios, privengę vieni kitų dėl visuotiniai jaučiamos baimės, gyventojai pasijuto nebaudžiami ir nevaržomi. Tai paastrino veržimasi į saugotas teritorijas ir išvystė nelegalaus miško kirtimo protrūkį.

Beatodairiškas gamtos niokojimas ir anksčiau saugotų miškingų plotų kirtimas — tik viena šios anarchijos atšakų. Miškų kirtimo įkarštis nėra naujas reiškinys šalies istorijoje, kurioje buvo ir suaktyvėjimo, ir nuoslūgių. Tačiau tokio aktyvaus miško siaubimo dar nebūta niekada. Tai labai paskatino 1997-1998 metų sausra ir niokojantys gaisrai, dėl kurių sumažėjo derliai vertę gyventojus ieškoti kito pragyvenimo šaltinio. Jie pasuko į miškus ir lentpjūves.

Tropinio miško naikinimas jau parodė savo praigaistingą galią. Gamtininkų manymu, tai yra pagrindinė vis dažniau šalį kankinančių sausrų bei gaisrų priežastis. Šių metų

agentūra, turinti ilgametę darbo patirtį daugelyje karščiausių planetos taškų.

Jakarta aplankome „Marco Polo“ viešbutyje apsidariusi agentūros direktorių Dave Currey. Septyniolika metų dirbęs daugelyje Pietų Amerikos, Afrikos, Azijos šalių, pasitarusius ketverius metus jis skyrė Indonezijai. Aplinkos tyrimo agentūros darbuotojai surinko ir apibendrino duomenis apie nelegalaus kirtimo mastus Indonezijos valstybinuose parkuose. Atliktas darbas pasirodė ne tik įdomus ir naudingas, bet ir pavojingas gyvybei.

Vertinga kietmedžio mediena — milžiniškas pajamų šaltinis, kurio nelegalus kirtėjai nežada atsisakyti. Jie pasiryžę nušluoti visus, stojusius jiems skersai kelio. Kad tai nėra vien tušti žodžiai, įrodo tai vienu, tai kitu išsibiančiais konfliktais.

Dave Currey pasidalija pasakutėmis naujienomis — stipriai sužalota jo kolegė Faith Doherty jau antra savaitę guli ligoninėje. (B.d.)

DRAUGAS, 2000 m. spalio 12 d., ketvirtadienis

3

Danutė Bindokienė

Vienur prigęsta, kitur išsilypsnoja

Žiniasklaida atsargiai užsienai, kad Artimuosiuose Rytuose kautynės tarp palestiniečių, daugiausia ginkluotų „dirvos akmenėlių“, ir Izraelio kariuomenės, sutraukusios prieš jų „akmenėlių“ svaidytojus kone visą ginkluotę, pradeda apsilpti. Nuopelnas priskiriamas diplomatams, kurie mėgina problemas išspręsti prie derybų stalo. Bet, žinant ankstesnius tokių pastangų vaisius, vargiai ir šį kartą pavyks.

Tie akivaizdūs neapykantais ir smurtu prasiveržimais įvairiose mūsų planetos vietose jau beveik kasdieninis reiškinys: vienur kiek prigęsta, kitur išsilypsnoja, bet žmogus visiškos ramybės mūsų senutelei Žemei šykšti. Tad nereikia stebėtis, kad užsienis labai optimistiškai žiūri į valdžios pasikeitimą Jugoslavijoje. Atrodo, pagaliau laimėjo demokratija, kurios pusėje stoji tauta, nusivylusi buvusio prezidento žodžiais, darbais ir pažadų nesilaikymu.

Naujasis prez. Vojislav Kostunica atsistojo prieš nepavydėtiną darbą: sukurti valdžios aparatą, kuris bent iš dalies pateisintų balsuotojų viltis. Tai nelengvas uždavinys, kaip nebus lengva atsikratyti buvusio prezidento Milosevič palikimo ir užsilikusiais šalininkais. Nėra abejonės, kad jie kiekviena proga kaisios pagalius į vyriausybės vežimo ratus ir kurstys tautoje nepasitenkinimo laužėlius. Lietuviai su ta taktika jau gerai susipažinę per dešimt nepriklausomo gyvenimo metų.

Užsienis demokratijos statinį Jugoslavijoje skuba sutvirtinti įprastaisiais metodais — pinigais. Šios savaitės pirmadienį Europos Sąjungos ministrų posėdyje, įvykusiame Luksemburge, nutarta ne tik panaikinti visas sankcijas, kuriomis buvo varžomas Jugoslavijos eksportas ir importas, bet paskirti 2 milijardų dolerių paramą. Į tą sankcijų sąrašą įėjo Jugoslavijos nuosavybės ir pinigų, esančių užsienyje, užšaldymas, komercinių skrydžių iš ir į Jugoslaviją sustabdymas, naftos importo draudimas ir daug kitų. Tai buvo vienintelis, tarptautiniu mastu taikomas, būdas nubausiti serbus ir jų prezidentą už žiaurumus Bosnijos-Herzegovinoje ir Kosovo.

Nors užsienio parama ir sankcijų panaikinimas prisideda prie Jugoslavijos gyventojų kasdieninės buities pagerinimo, dar ilgai truks, kol valstybė vėl sutvirtės, bus atstatyti bombų sugriauti miestai ir žmonių pasitikėjimas vakariečiais. Kol kas nenuspręsta, ką daryti su buvusiu prezidentu: nubausiti vietoje, atiduoti Hagos tribunolui malonei (Milosevič buvo už akių nuteistas už smurtą Balkanų karo metu) ar kaip kitaip. Vadinasi, drama Jugoslavijoje dar nepasibaigė, tik įvyko pertrauka tarp veiksmų.

Nors pasaulio įvykiai — politiniai ir kiti — yra labai svarbūs ir gali turėti visiems mums reikšmės, daugelio mūsų tautiečių mintys labiau sukausi apie Lietuvoje vykčius Seimo rinkimus ir jų rezultatus. Turbūt negalėtume teigti, kad tie rezultatai per daug nustebino. Dar gerokai prieš rinkimus pradėjo aiškėti, kad laimės tam tikros partijos, grupuotės ar individai. Tai, matyt, jautė ir Lietuvos prezidentas, rodęs būsiniams laimėtojas nemažai dėmesio, tarytum pasistengs jau iš anksto su jais užmezgti teigiamus ryšius — juk prezidentui reikės su tais žmonėmis tartis, dirbti dar keletą metų, o geru prezidento, Seimo ir Vyriausybės bendradarbiavimu remiasi ir Lietuvos gerovė.

Vis tik mūsų tautiečiai, ko neįtikėtina, kairiuosius, pasiekusius laimėjimą rinkimuose, turėtų dirbleiti ir į kitą medalio pusę. Atsiminkime, kas pastaruosius ketverius metus (rinkimai buvo 1996 m.) sudarė daugumą Seime, atsiminkime, kuriom partijom priklausė Vyriausybės nariai. Dešimties turejo gerą progą ir nemažai laiko parodyti, kad rūpinasi eiliniu, ypač provincijomis, Lietuvos gyventojų, stengiasi jo būti palengvinti. Nesakome, kad nieko neatlikta, bet vis tik per mažai. Apvilti ir nusivylę žmonės yra neatlaidūs, tai jie tiesiai šviesiai pareiškė ir dabartinuose rinkimuose, atidavę savo balsus už buvusios valdžios opoziciją (perspėjimas jau savivaldybės rinkimuose, bet valdantieji atsisakė išgirsti). Tą turi įsidėmėti ir dabartinius rinkimus laimėjusieji: jeigu savo pažadų nevykdys, jų laukia toks pat likimas.

Džiunglių skanestus Birutė nupirko orangutangams.

MOKYTOJŲ TOBULINIMOSI KURSAI DAINAVOJE

Jeigu kas paklaustų Mokytojų tobulinimosi kursų (MTK) dalyvių, kodėl jie susirinko Dainavoje rugpjūčio antrąją savaitę, išgirstų daug ir įvairių atsakymų. Nesinori būti labai sentimentalūs, bet vienas iš pagrindinių motyvų — ilgės, noras išlaikyti vaikų lietuviškumą, patį mokytojų poreikis rūpintis tradicijomis ir lietuvių kalba. Mes, lietuviai, esame ypatinga tauta. Mūsų stiprus tautinis charakteris ir turtinga kultūra leido jau keletą kartų išlaikyti lietuvišką žodį ir nepakartojamas tradicijas (Kūčias, Užgavėnes ir t.t.). Lietuviai turi unikalią pasąlytą. Tai ne sąmoningai verčia ir motyvuoja buvusius ir esamus mokytojus lietuvius nešti ir kurstyti lietuviškos židinio.

Trisdešimt trečiosios mokytojų studijų savaitės dalyvių velgi pasitiko Dainavos rūpintojėliai: Jau pirmą vakarą visi galėjo apbendrauti Čikagos liuanistinės mokyklos (CLM) mokytojos D. Gedvilienės vedamame susipažinimo vakare.

Tiek dalyvių MT kursai Dainavoje seniai nebuvo matę. Visi buvo be galo žingeidūs ir rodė didelį norą susipažinti. Buvo galima pasakyti, kad susirinko bendraminčiai, norintys draugauti žmonės. Dairdamasis aplinkui matei švintusias akis ir akinančias šypsenas. Taip ir norėjosi atsisotiti į ratelį, pasizūreiti į greta stovinčius žmones, nusišypsoti ir pasakyti: „Jūs nuostabūs!“

Pirmoji mokytojų tobulinimosi kursų diena prasidėjo atidarymu, kuriame organizacinio komiteto vadov J. Kavaliūnas visus pasveikino ir pranešė, kad kursų lankytojos per Lituanistikos katedrą gali gauti Illinois universiteto Čikagoje vienos semestrinės valandos įskaitas (kreditus).

Tai buvo labai didelis laimėjimas, nes mokytojams MT kursų metu buvo sudaryta galimybė patobulinti savo žinias ir pakelti kvalifikaciją bei gauti atitinkamą įvertinimą iš Amerikos universiteto.

MTK stovyklos direktorė J. Dobilienė pristatė stovyklos komendantę Aidą Smalinskaitę-Harris, kuri supažindino dalyvius su Organizacinio komiteto nariais, vaikų programos koordinatorę Kristiną Bandžiulienę, besimokančių lietuvių kalbos vadovą V. Jonaitį. Visi buvo supažindinti su stovyklos programa. Vykio ryšius ir popietinės paskaitos. Jau pirmąją paskaitą prasidėjo rimtas darbas. Lietuvių kalbos gramatiką (būdvardį, daiktavardį, skaitvardį...) mokytojai kartoję visą savaitę, išklaudydami teorinių žinių ir atlikdami pratimus kartu su J. Masilioniu, Čika-

gos Lituanistinio pedagoginio instituto dėstytoju. Antroji pirmadienio rytinė paskaita buvo „Papročių pristatymas mokiniams“. Savo žiniomis ir patirtimi dalinosi ČLM mokytoja R. Zakarauskienė. Kiekvienas dalyvis galėjo kartu pasvarstyti, kas tai yra tradicijos, papročiai ir kodėl jie tokie svarbūs mūsų gyvenime. Ar, saugant tautiškumą, jie ką nors lemia? Taip buvo prisimintos Vėlinės, Kūčios, Kalėdos, Velykos.

Anksčiau niekas nežinojo tokių žodžių — tradicijos, papročiai. Buvo tiesiog toks gyvenimo būdas, negalvojant, jog kažkas daroma specialiai. Per papročius vaikai mokosi ne tik Lietuvos kultūros istorijos, bet ir elgesio taisyklių. Na, o Užgavėnių papročiai ir linksmybės atgijo vakarinėje programoje, kai CLM mokytojos S. Eglėnaitė ir R. Zakarauskienė paruošė tikrą Užgavėnių vakarų šventę, nors tai ir vyko vidury vasaros.

Nors Užgavėnių tikslas yra išvairyti žiemą ir pažadinti pavasarį, vakaronėje netrūko persirengėlių nei suaugusiųjų, nei vaikų. Vaikai sukūrė kaukes per užsiėmimų būreltus. Vyko žaidimai, liejosi dainos. Kanapinis kovojo su Lašiniu, liepsnojo laužas, kol sužibėjo žvaigždės.

Kiekvienas rytas MT kursų stovykloje prasidėdavo rytine mankšta, kurią vedavo J. Dobilienė. Po gerų A. Šoliūnienės pusrėjų prasidėdavo įtemptas darbas prie apskrito, gelėmis papuošto stalo. Antradienio rytiniame paskaitų cikle su lietuvių kalbos metodika mokytojus supažindino J. Kavaliūnas. Buvo kalbėta ir apie motyvaciją, sąlygas, priemones, dirbant klaseje. Vaikai yra skirtingi, todėl kiekvienas mokytojas turi gerai apgalvoti ir prisitaikyti prie savo klases. Paskaitininko žodžiais „...visi mokiniai pajėgūs mokytis, jei mokomoji medžiaga dėstoma nuosekliai“.

Mokant kalbas yra be galo svarbu nuoseklumas: klausyti, kalbėti, skaityti, rašyti. Mažuosius galima sudominti pasakojant, kokia graži ir skambanti yra lietuvių kalba, kad tai yra jų tėvėlių ir senelių kalba, kad jie galės susikalbėti su vyresniais. Vyresnius pavyktų sudominti pareiškiant, kad lietuvių kalba yra pati seniausia indoeuropiečių kalba ir be galo sudėtinga kalba. Be to, mokytojai turi ateiti pasiruošę kiekvienai pamokai pritaikyti programą įvairių pajėgumų mokiniams.

Ugdant jaunąją žmogų tautiškumą, svarbų vaidmenį atlieka daina. Per ją mes galime pažinti savo kraštą. Apie atskirus Lietuvos regionų dainas ir jų pristatymą moki-

Dainavoje 2000 m. vykusioje 33-oje mokytojų pasitobulinimo savaitėje vaikai su vadovais. Vaikų programą koordinavo K. Bandžiulienė.

nams kalbėjo mokytoja D. Gedvilienė paskaitoje „Dainavimas liuanistinėje mokykloje“.

ČLM mokytoja D. Gedvilienė parinko dainų pavyzdžių iš skirtingų Lietuvos vietovių, paaiškino, kodėl ir kaip būtent šios dainos buvo mėgiamos ir dainuojamos. Tarsi tęsinys buvo liaudies dainų ir žaidimų vakaras. Degant laužui, ošiant medžiams ir mirguliojant ežero vandeniui, kiekvienas galėjo gerėti lietuvių liaudies dainų skambumu.

Besimokančiųjų lietuviškai grupė suruošė šaunų pasirodymą, sudainavo keletą lietuviškų posakių-dainelių, suvaidino vaidinimėlį „Sena boba be dantų neįkanda riešutų“.

E. Slabokienė (Šiaulių universitetas) pasidalino mintimis apie mokymo metodų pasirinkimą, kurie dažniausiai ir nulemia sėkmingą darbą klaseje.

Kiekvienas metodas turi būti „perfiltrovotas“ per kiekvieno mokytojo vidų. Tai, kas tinka vienam, gali būti visiškai nepriimtina kitam. Būtina sužinoti aukso vidurį.

Apie jauno žmogaus dvasinį pasaulį su mokytojais kalbėjo kun. K. Kevalas paskaitoje „Tikybą liuanistinėje mokykloje“. Sugėdijimas suprasti, sakė jis, remiasi žmogaus protu ir širdimi. Kiekvieną kartą mokytojas turi apeliuoti į abu šiuos dalykus tiek tikybės, tiek ir kitose pamokose. Proto sąvoka apima žinias, išmintį, logiką, supratimą, mąstymą. Širdies sąvoka apima meilę, jausmus, išgyvenimus, patirtį, užuojautą, įsijautimą. Kunigas Kestutis Kevalas pabrėžė, kad yra menas sugebėti atkoduoti tai, ką kartais vaikas sakė: jį suprasti ir jam padėti. Antrosios dienos darbas pasi- baigė J. Degutytės kūrybos vakaru, kurį dalyviams padovanėjo aktorė I. Leonavičiūtė.

Aktorė Irena Leonavičiūtė pažinojo Janiną Degutytę, žinojo poetės silpnasias ir stiprias puses. Besiklausant I. Leonavičiūtės skaitomų J. Degutytės eilių su trumpais siužetėliais iš asmeninio poetės gyvenimo, zvakių liepsnelių šviesoje įsivyravo maloni atmosfera. Žodžiai tiesiog plaukė iš aktorės širdies, apraizgė kiekvieną ir niekas po to nenorėjo skirstytis. Po paskaitos-vakaronės vis dar vyko diskusijos. I. Leonavičiūtė atsakinėjo į begalę svečių klausimų, dalinosi prisiminimais apie poetę.

Dirbant mokykloje, bene svarbiausias dalykas — bendravimas su vaikais, jį supratimas. Tam ir buvo skirta dr. V. Aukštuoliūnės paskaita „Psichologinis priėjimas prie pauglių“.

Pauglystė — pats sunkiausias žmogaus gyvenimo periodas. Jaunuoliai konfliktuoja su tėvais ir savimi, trokšta būti mylimi, bet nenori ir nemoka to parodyti, jų nuotai-

ka dažniausiai stengiasi rizikinti, elgtis arba užsidaro savyje. Mokytojas neturėtų turėti griežto nusistatymo, kaip teigė prelegentė, nes, jam nepasitvirtinus, pats ir vaikai jausis nesuprasti. O kiekvienam jaunuoliui yra labai svarbu jausti mokytojo nuosirdumą.

Taigi, mokytojams tenka sunki našta valdyti laivą šiuo audringu laikotarpiu. Labai svarbu ramus priėjimas, stengimasis suprasti, mokinio pastangų vertinimas, žinojimas, kad jaunuoliai pergyvena neramų laikotarpį. Mokytojas turėtų stengtis kalbėti, pabandyti įtraukti labiausiai „pasimetusių“ mokinius į klases valdymo procesą. Nereikėtų mokytojų slepti savo silpnų, pripažinti padarytas klaidas. Nėra nekylstančių ar visžinių žmonių, bet mokytojas yra viena iš svarbiausių asmenybių ir autoritetų kiekvieno jaunuolio gyvenime.

Šiais metais bus švenčiamos M. K. Čiurlionio 125-osios metinės. Tad menininkė N. Aušrienė visus supažindino su planuojamais renginiais ir pasiūlė visų liuanistinių mokyklų vaikams dalyvauti piešinių konkurse „Čiurlionio kelias“. Menininko darbų unikalumas, muzikos ir dailės harmonija kiekvienam menotyrininkui sukelia įvairias mintis. Todėl N. Aušrienė paskaitą pabaigė pasiūlymais, kokių būdu pristatyti M. K. Čiurlionį vaikams, kad darbai atspindėtų jų mintis ir požiūrį į šį didįjį lietuvių menininką.

Literatūros istorikas ir kritikas prof. R. Šilbajoris savo paskaitoje supažindino su rašytojo J. Kunčino romanais „Tula“, „Glisono kilpa“, „Blanchissier“, kuriuose atskleidžiamas sovietinio gyvenimo juodumas.

Labai panašiu į Gutausko rašymą principu vadovavosi ir kitas „šlykštus“ rašytojas — Jurgis Kunčinas. Romane „Tula“ vaizduojamas sovietinio inteligentų, pusinteligentių, studentų gyvenimas Vilniuje, ypač jo priemiestyje, vadinamame „Užupyje“. Tai nuskurę, bet galbūt kaip tik dėl to romantiškas rajonas, kur gyvena paskutinį skurdo, alkoholio laipsnį pasiekę gabūs žmonės, kurie gal turėjo būti Lietuvos ateitis. Kunčinas nori pasiekti jų gyvenimo pačias padūges, kad po to būtų galima niekam nemeluoti, be jokių veidmainiškių vilčių atsistoti prieš dangų ir žemę savim, žmogumi. O tas žmogus, romano herojus, persunkia visą save ir savo aplinką begaline meile moteriai, kurios intensyvumo, atrodytų, visas pasaulis tampa fantastiškas. Čia jau nebelieka vietos melui. Antro profesoriaus paskaita buvo skirta rašytojui L. Gutauskui. Jo knyga „Vilko dantų karoliai“ — tai tarsi procesas, kuriame meilė ir neapykanta, gėris ir blogis virsta vieni kitais. Visa knyga — tai „...vaizdas, kuriam nėra

lygių žemėje, o gal ir pragare, po žeme...“ (ištrauka iš knygos). Skaitant šią knygą prapuola laikas, visi daiktai virsta laiku. Prof. Šilbajoris kalbėjo, kaip vietomis baisų teiktą persunkia troškimas meilės ir žmogiškumo.

Klausytojai galėjo pažinti ir kitokį Gutausko knygėlėje vaikams „Kam katinui ūsai“, kurioje autorius su meile ir nuspejimu išradingumu aprašo pokalbį tarp senelio ir anūko.

„Kam katinui ūsai“ su dideliu paprastumu, kiekvienam vaikui ar seniai savaime suprantamu, išsako labai gilią mintį apie gyvenimą aplamai ir apie to gyvenimo lietuviškumą. Kuo paprastesnė forma, tuo sudėtingesnis užslėptas turinys. Knyga susideda iš pasikalbėjimų tarp senelio ir anūkėlio, kur anūkelis nori perprasti gyvenimo ir būties mislą ir savuoju vaiko protu bei nesąmoningai giliai poetišku žodžiu vis klausinėja senelį apie gyvenimą, mirtį, gamtos apraiškas ir joje vykstantius visiška ne kaip koks intelektualas, bet būtent kaip natūraliai smalsus vaikutis. Tai turbūt viena iš geriausių lietuviškų vaikų literatūros knygų, ypač todėl, kad joje visiškai nėra įprasto iš aukšto „paprastai“ kalbančio suaugusio žmogaus, o yra tik senelis, kurio žinojimas kartais primena Vinco Krėvės skerdžius, o nežinojimas tarpais būna gilesnis ir išmintingesnis už žinojimą.

Paskutinėje savo paskaitoje J. Meką prof. R. Šilbajoris pristatė kaip neornamentuotos kalbos rašytoją, lygindamas jį su K. Donelaičiu ir B. Brazdžioniu. Nenorėdamas rašyti „graziai“ ir poetiškai, Mekas iš tiesų sukuria skaidrią meilę žerintį savo tėviškos vaizdą. Tai eilė vaizdų, pro kuriuos tinka praeiti su dėmesiu ir atjautimu, kad galų gale pajustum juose slypinčią gilią poetišką jėgą.

V. Mykoliaičio-Putino „Rūpintojėlis“ literatūrinį aiškinimą pristatė Akromo universiteto prancūzų kalbos ir lite-

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turū Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPITIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamie stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Tai – Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 586-5950
HOME (708) 425-7160
MOBL. (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Lakeview Spa
ieško masażisčių nuo 18 iki 30 m. Tel. 630-582-7421, Nicole, nuo 10 v.r. iki 6 v.v.

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS. H. DECKYS TEL. 773-585-8624

ratūros profesorė-emeritė J. Kavaliūnaitė. Ji supažindino su poezijos nagrinėjimo metodais, kuriais remiantis reikėtų aiškinti mokiniams.

Prof. J. Kavaliūnaitė aiškino, kad prieš pradėdant aiškinti „Rūpintojėlį“, reikia mokinio subrandinti ir paruošti. Tai galima padaryti jau nuo pat pirmųjų susidūrimų su kūryba, atsižvelgiant į vaikų amžių. Emeritė J. Kavaliūnaitė apžvelgė galimą eilėraščių planą: teksto skaitymą, teksto situaciją, bendrą teksto charakterio apibūdinimą, teksto struktūros apibūdinimą (eildarą), detalią teksto analizę ir išvadinę sintezę (vertinimą). Profesorės įdomia ir išsamią paskaitą lydėjo vaizdžiai skaitomų I. Leonavičiūtės „Rūpintojėlio“ posmai.

Po dienos darbo MTK dalyviai galėjo atsikvėpti prof. J. Kavaliūnaitės ir aktorės I. Leonavičiūtės paruoštame vakare-paskaitoje „J. Marcinkevičiaus poezija“. Besiklausant „šypsotis tarsi kudiak imi pirmiausiai lūpomis, paskui ir širdimi“.

Istorija — tautos auklėtoja, sakė J. Placas savo paskaitoje „Istorijos metodika“. Todėl liuanistinėse mokyklose labai svarbu tikslus mokymo būdas, kad vaikai galėtų viską lengviau įsisavinti.

Istorija — didvyriškų žygių lobynas, uždegantis širdis. J. Placas pabrėžė, kad informacija būtų lengviau pasisavinama, reikalinga tiksli metodika. Mokytojas turi laisvai ir sklandžiai pasakoti dėstomą pamoką, o ne skaityti viską pažodžiui iš knygos. Reikia užduoti mokiniams lavinamuosius ar žinių patikrinimo klausimus, skatinti vaikus klausyti, kreipti dėmesį ne tik į atsakymo teisingumą, bet ir į kalbos taisyklumą, sklan-

dumą. Labai svarbu priemonės, kuriomis naudojasi mokytojas, dėstydamas istoriją: va-dovėlis, žurnalai, istorinė be-letristika, paveiksai, nuotraukos. Pradėti mokytį vaikus istorijos, teigė J. Placas, reikia nuo vietos kolonijos lietuvių praeities, prieinan prie visos tautos praeities. Istoriją gre-tinti su Amerikos ir Europos istorija, daryti įvairius projek-tus iš popieriaus ir plastelino, paminėti įžymias asmenybes, galbūt sukurti svarbiausių da-tų lankstinuką. Dėstant isto-riją labai svarbi chronologinė tvarka, konstatavo J. Placas.

Šiais metais stovykloje daly-vavo net 131 stovyklautojas iš Los Angeles, St. Petersburgo, Omahos, Čikagos, Lemonto, Philadelphijos, Clevelando, Ann Arbor, Klaidėdos, Šiau-lių. Vykio ir lietuvių kalbos kursai besimokantiems lietu-viškai (25 studentai). Todėl tikrai nenusipėjamas buvo ta-lentų vakaras. Čia buvo ir dai-kuojama, ir šokama, ir groja-ma. Deklamuojami eilėraščiai. Savo sugebėjimus rodė ir ma-žieji stovyklautojai, ir suaugu-sieji.

OK narė Audronė Elvikienė visą talentų vakarą užfiksavo video juostoje.

Kiekvieną dieną vyko apskrito stalo diskusijos, kuriose mokytojai pasakojo apie savo mokyklos darbą, švenčiamas šventes. Buvo demonstruojamos ir parodomosios pamokos (Omahos liuanistinės mokyklos mokytojos: D. Šulskienė, I. Gartigaitė — žaidimai su žodžiais; L. Starcic (Šarkaitė) — muzikos pamoka; ČLM mokytojos: V. Baliutavičienė — istorijos pamoka, G. Starinskienė — žaidimai su raidėmis, R. Butauskienė — įvairių skaitymo metodų paruošimas antrojo skryčiaus skaitymo teks-tams, vaikų sudominimo skai-tyti būdai. (Nukelta į 5 psl.)

2000 m. mokytojų tobulinimosi kursų savaitėje kalbą J. Kavaliūnas.

33-osios mokytojų studijų savaitės Dainavoje paskaitininkai. Iš kairės: J. Kavaliūnas, E. Slabokienė, prof. R. Šilbajoris, D. Gedvilienė, J. Placas, I. Leonavičiūtė, R. Zakarauskienė, J. Masilionis, dr. J. Kavaliūnaitė, kun. K. Kevalas.

FILATELIJOS PARODAI ARTEJANT

JUOZAS MASILIONIS

Spalis yra ne tik BALFO, bet ir Filatelistų draugijos „Lietuva“ mėnuo. BALFAs renka aukas vargstantiems padėti, filatelistai renka pašto ženklus, juos tyrinėja, kataloguoja ir t.t., o įdomesnius rinkinius kas antri metai parodo visuomenei. Šiemetinė, dvidešimt aštuntoji, paroda — jau čia pat, spalio 20-22 d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje.

Filatelijs, pašto ženklų rinkimas, nėra labai senas dalykas, nes pašto ženklai pradėti leisti tik 1840 m. Anglijoje. Pamažu jie pradėti leisti ir vartoti Europoje, Amerikoje ir kituose kraštuose. Čarinėje Rusijoje, kurio tuo laiku buvo okupavusi Lietuvą, pirmuosius pašto ženklus išleido 1857 m.

Pradedančiam filatelistui kyla klausimas, kokius pašto ženklus rinkti: vartotus ar nevartotus. Atsakyti tiek pat sunku, kaip į klausimą, kas atsirado pirmiau: višta ar kiaušinis. Pašto ženklas pirma atsirado, be abejo, nevertas, bet vartojimui. Kitas klausimas, kokie pirmiau pradėti rinkti: vartoti ar nevartoti. Didžioji filatelistų istorija sako, kad vartotus pašto ženklus su karalienės Viktorijos atvaizdu pradėjo rinkti kilmingos Anglijos damos. Mažoji beveik kiekvieno individualaus filatelisto istorija, siekianti jų vaikystę, irgi rodo, kad pradedamas žingsnis į filatelijs nuo vartotų p.ž. rinkimo.

Vartotas p.ž. nustoja savo nominalines vertes. Nevartotas, pvz., JAV, kiekvienas tebeturi savo vertę. Ilgainiui ir vienu, ir kitu p.ž. vertė kyla ar smūnka, priklausomai nuo jų kiekio rinkoje.

As renku ir nevartotas, ir vartotus dabartines Lietuvos p.ž. 1918-1940 m. Lietuvos p.ž. turiu beveik visus. Beveik visus, nes tikrai visų nebegaliu gauti. Visi gal yra tik reprezentaciniame rinkinyje, neseniai dovanotame dabartinei Lietuvai.

Rinkdamas vartotus p.ž., pastebėjau, kad „slaptų“ filatelistų, renkančių Lietuvos p.ž., yra gana daug. As daug kam miniu, kad renku vartotus Lietuvos p.ž. Daugelis, tai išgirde, nusišypso, kartais ironiškai. Kiti prisipažįsta patys turį jų glebius kokioje dėžutėje ar didesniame voke. Žiūrėk, kai kitą kartą susitinki, jie tau ir kyštelėja didesnį ar mažesnį jų glebį. Tokių tiekėjų, šiuo metu man padedančių, turiu gal apie dešimt. Bet rinkimas nėra labai sparčiai. Nevartotų renku po keturis.

Juos nusiperku. Vartotų, idėjęs į apsaugos juostas (show-gard) noriu pririnkti visą puslapį tuščio Lietuvos p.ž. albumo. Priklausomai nuo dydžio, jų telpa 49, 25, 12... Gaunant iš daugelio tiekėjų, kai kurie pradeda kartotis, kai kurių vis trūksta ir trūksta. Šiuo metu jau yra išleista 276 skirtingi ženklai. Kai kurie leidžiami serijomis. Ypač daug išleista vyčio ženklų, miestų herbai, įvairių Lietuvos sričių tautiniai drabužiai, 1918 m. Lietuvos nepriklausomybės akto signatarai, žymieji žmonės, kai kas iš gyvūnijos, paukščių. Susidarę išpūdis, kad ne visi p.ž. vienodai užsienin aišina. Labai lengvai užsipildė puslapiai su vyčiais, sunkiau su herbais ir signatarais M. Biržiška, J. ir K. Šauliais. Labai greit užsipildė lapas su signataru J. Vileišiu. Taip pat labai daug buvo užplūdę ženklų su A. Gustaičiu ir jo Anbo. Iš žymiųjų žmonių serijos greitai užsipildė lapai su K. Donelaičiu, V. Kudirka, Maironiu, sunkiai „juda“ Vydūnas, V. Mykolaitis, I. Simonaitytė, Valančius, Žemaitė. Įpusėti pop. Jono Pauliaus II keturi puslapiai, bet dar ne vieno pilno. Pilnų turiu 90 puslapių, bet tai tik viena trečioji visų išleistųjų.

Vartoti pašto ženklai renkami dar ir kitaip. Labai vertinami vokai su ženklų, turintys pirmos dienos antspaudą. Tokie, žinoma, renkami su vokais. Nenumirkus nuo voku, renkami tada, kai jie turi labai ryškius antspaudus. Renkami vokai su valdovų bei kitų žymiųjų žmonių parašais.

Dabar filatelijs iš pomėgio pamažu virsta didžiule industrija. Valstybės stengiasi išleisti gražesnius ir įvairesnius ženklus. Nevartotų ženklų rinkėjai didžiulę daugybę išperka ir sudeda į savo albumus, visiškai nereikalaudami iš pašto jokio patarnavimo. O paštas vis kas kelinti metai dejuoja, kad turi nuostolių ir kelia kainas. Ir kur, ir kada žmogus surasi tikrą teisybę... Gal filatelineje parodoje, Atvykite ir pamatysite, kiek nedidukas pašto ženklas rinkinyje gali sudaryti įvairumo ir įdomumo.

• **Pilviškiai.** Prieš trejus metus pastatytoje (nors dar ne visai įrengtoje) Pilviškių parapijos bažnyčioje rugpjūčio 26 d., Šv. Baltramiejaus atleidų išvakarėse, Vilkaviškio vysk. J. Žemaitis, MIC, prel. V. J. Bartuška, prel. V. Gustaitis 117 tikinčiųjų suteikė Sutvirtinimo sakramentą.

MOKYTOJŲ KURSAI DAINAVOJE

(Atkelta iš 3 psl.)

R. Zakarauskienė ir S. Eglynaitė — vėlykiniai žaidimai). CLM direktorė J. Dovilaitė ir Maironio lituanistinės mokyklos direktorė E. Novak pasidalino patirtimi rengiant skaitymo konkursus šiose mokyklose. Paskutinįją dieną dalyviai aptarė ir darbą stovykloje, pateikė pasiūlymus kitiems metams. Padėkojus už puikų organizacinio komiteto darbą, visi balsavo, kad tie patys žmonės ir kitais metais rūpintųsi Mokytojų tobulinimosi kursais. Kiekvienam dalyviui buvo įteiktas kursų lankymo pažymėjimas.

Visos savaitės darbą vainikavo uždarymo vakaras, kuriam ruošėsi ir mokytojai, ir vaikai. Šiais metais buvo net keturiasdešimt mažųjų stovyklautojų. Su jais dirbo Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokytoja

K. Bandziulienė ir Californijos lituanistinės mokyklos mokytoja A. Harris (Smalinskaitė). Joms padėjo jaunieji vadovai iš Čikagos ir Maironio lituanistinių mokyklų (R. Dovilaitė, L. Dovilaitė, A. Buzėnaitė, K. Badaraitė, R. Miliūnaitė, A. Bielskus, A. Gedvilaitė, A. Novak). Padėdami vadovų vaikams buvo paruošę vaidinimus. O mokytoja D. Gedvilienė, kiekvieną dieną repetuodama su vaikais ir mokytojais, paruošė keletą dainų, kurios skambėjo uždarymo metu. Savo programa visus nudžiugino ir lietuviškai besimokantieji. Vakaras pasibaigė liudiškais šokiais ir žaidimais.

Stovyklautojai išsiskirstė kupini naujų išpūdžių ir minčių. Ir, žinoma, nusiteikę susitikti kitais metais.

**Giedrė Starinskienė
Vida Baliutavičienė
Renata Butauskienė**

Balsuotoja renkasi kandidatus į Seimą. Rinkimuose teisę balsuoti turėjo 2 mln. 600 tūkstančių Lietuvos piliečių. Vanago nuotr. (Elta)

KRAŠTO VALDYBA APIBENDRINA SAVO DARBUS

Baigiantis JAV LB Krašto valdybos, vadovaujamos pirmininkės Reginos Narušienės, kadencijai, Krašto valdyba rugpjūčio 18 d. rinkosi paskutiniam posėdžiui. Daug darbų nuveikta, nemažai teks atlikti ir naujai išrinktai Krašto valdybai. Išlaikyti lietuvių išeivijoje, padėti Lietuvai integruotis į NATO, remti kultūrą, švietimą — toks Krašto valdybos uždavinys.

Krašto valdyba, susirinkusi į paskutinį savo posėdį, aptarė reikalingus atlikti darbus, pasirodė Tarybos sesijai.

Kaip žinia, Sidnėje vykusiose olimpinėse žaidynėse atidarymo ceremonijos metu lietuviai televizorių ekranuose neišvydo savo tautiečių. Kadangi tai atsitinka jau nebe pirmą kartą, KV nutarė oficialiu laišku kreiptis į NBS televiziją ir pareikšti nepasitenkinimą. Šį laišką pasirašė KV pirmininkė R. Narušienė ir vicepirmininkas sporto reikalams A. Tamošionas.

Be kita ko, minėta, jog priklausymas telefono kompanijai ir kredito kortelės naudojimas neša KV pelną. Gerai pasisekė ir Šokių šventė. Nors konkretus pelnas dar nežinomas, tačiau jau dabar aišku, kad finansinių nuostolių nepatirta.

Premijų šventė, rengiama Kultūros tarybos, šiais metais vyks lapkričio 18 d. St. Petersburg, Floridoje.

Buvo patvirtinta Lituanos taryba ir valdyba. Joje vienuolika narių: Regina Narušienė, Dalia Anysas, dr. Jurgis Any-

sas, dr. Violeta Kelertas, Jonas Kučėnas, Julius Lintakas, dr. Michael Murray, Laima VanderStoep, dr. Robertas Vitas, dr. Mindaugas Vygantas. Pirmininku tapo Arvydas Tamulis.

Krašto valdybos rūpestiu, spaudai rengiama JAV LB istorijos knyga. Šio leidinio redaktorius — Balys Raugas. Visos apylinkės paprašytos iki lapkričio 30 d. pristatyti medžiagą su nuotraukomis iš savo apylinkių redaktoriui B. Raugui.

Waukegan apylinkė gavo palikimą iš Algirdo Mickevičiaus. Velionis mirė 2000 m. birželio mėnesį, sulaukęs 85 metų. Jam buvo svarbu, kad lietuvių gyvuotų šiame krašte. Šį palikimą pasidalins Krašto valdyba ir Waukegan apylinkė. Krašto valdyba velionio valia jai priklausantią dalį laikys „Dovana Bendruomenė“ saskaitoje. Valdyba dėkoja už tokį gražų lietuvių rėmimą.

Socialinių reikalų tarybos pirmininkė B. Jasaitienė pranešė apie Clevelando sodybos pasibaigusios bylos padėtį. By-

los advokatui susipažinusi rengiama spaudai medžiaga, B. Jasaitienė ją pristatys plačiam skaitytojų ratui.

Krašto valdyba palaiko rengiamą amnestijos, suteikiančios legalumo statusą piliečiams, projektą ir parašė šios akcijos rėmimo laišką. B. Jasaitienė, be kita ko, kvietė visus tuo sinteresuotus piliečius visokiais būdais remti šią akciją.

Kaip žinia, vyksta nesutariamai Brooklyne dėl „Židinio“. Ši byla jau teisme. Krašto valdyba laišku kreipėsi į tėvus pranciškonus, siūlydama parodyti gerą valią ir visais įmanomais būdais rasti sprendimą, kuris padėtų išlaikyti „Židinio“ pastatą, kad jis būtų ir toliau naudojamas kultūriniais ir visuomeniniams reikalingams.

Pasidžiaugta Jaunimo sąjungos naujojo pirmininko Audriaus Čižiūno entuziastinga veikla. Audrius ėmėsi nelengvos naštos — atgaivinti Jaunimo sąjungos veiklą ir suburti jaunus žmones, kurie galėtų įvairiais būdais puoselėti lietuvių šime krašte.

Naujai išrinktai Krašto valdybai ir jos pirmininkas Algimantas Gečys pareigas planuoja perimti gruodžio mėnesį.

Dalia Badariene

* **Lietuva laikinai nutraukė liepos mėnesį atnaujintą elektros eksportą į Baltarusiją.** Bendrovės „Lietuvos energija“ komercijos direktorius Dangiras Mikalajūnas sakė, kad elektros pardavimas nutrauktas, nes tuo metu nebuvo apmokėjimo garantijų. Anksčiau apmokėjimo už elektrą tvarka sugriuvo po to, kai Rusijos branduolinės energetikos ministerija pakeitė atsiskaitymo — jį pareikalavo šimtaprocentinio apmokėjimo grynaisiais pinigais. (BNS)

A. † A.

LIDIJAI MINGĖLIENEI

mirus, dukrą LIUCIJĄ su šeima ir sūnų ŠARŪNĄ su šeima užjaučiame ir kartu liūdime.

Šv. Antano lietuvių parapijos choras ir vadovas
Detroit, MI

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

Schedule subject to change without notice

DRAUGAS, 2000 m. spalio 12 d., ketvirtadienis

5

DVIDEŠIMT PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

KOTRYNA KAMARAUSKIENĖ

Jau suėjo dvidešimt penkeri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą Motiną, kurios netekome 1975 m. spalio 16 d.

Nors laikas bėga, bet mes jos niekada negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas jai suteikia amžiną ramybę.

Jos brangiam atminimui, dvidešimt penkerių metų sukaktyje, už jos sielą šv. Mišios bus aukojamos spalio 16 d. 8:00 val. ryto Šv. Kryžiaus bažnyčioje Čikagoje ir Šv. Teresės bažnyčioje Floridoje.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose Mišiose ir kartu su mumis pasimelsti už a.a. Kotrynos sielą.

Nuliūdę dukters.

PADEKA

A. † A.

VLADAS VISMANTAS

Mirė 2000 m. spalio 1 d. Buvo palaidotas spalio 4 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Vito Mikalaičiui už maldas koplyčioje, kun. R. Gudeliui už gedulingas šv. Mišias bažnyčioje ir už Velionio palydėjimą į kapines.

Padėka vargonininkui R. Sokui.

Dėkojame visiems, atsilankiusiems koplyčioje ir kapinėse, karsto nešėjams, už šv. Mišių aukas ir už atsiųstas gėles.

Ačiū laidotuvių direktoriui Jim Lack už patarnavimą.

Nuliūdę: žmona, sūnūs ir kiti giminės.

A. † A.

VLADUI VISMANTUI

mirus, jo mylimą žmoną ADELĘ, sūnūs — RAIMUNDĄ su šeima, ANTANĄ ir JONĄ nuoširdžiai užjaučiame.

Braždžių šeima:
Leokadija Braždienė, Giedra Žemaitienė,
Konstancija Braždytė,
Antanas Braždys su šeima Londone ir
Saulius Braždys.

Ilgamečiui žurnalo „Mūsų sparnai“ redaktoriui, kuratoriui

MYKOLUI ZABLOCKUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai CATHARINAI, sūnui REINHOLDUI, marčiai INGAI, broliui PETRUI su šeima bei kitiems giminėms Lietuvoje.

Lietuvių Evangelikų Reformatų bažnyčios kolegija JAV

A. † A.

JURGIUI STARKUI,

ilgamečiui mūsų šeimos daktarui, nuoširdžiai teikiam visi mūsų šeimai medicininę pagalbą, mirus, Velionio ŽMONAI, DUKRAI ir SŪNUI su šeimomis reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Vladė ir Bronius Siliūnai su šeima

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Aušros Vartų“/„Kernavės“ skaučių tunto iškilminga sueiga ši šeštadienį, spalio 14 d., vyks Lemonte, Pasaulio lietuvių centre, po pamokų „Maironio“ liuanistinėje mokykloje. Sueigos pradžia 1:15 val. p.p. Sueigoje dalyvauja visos tunto sesės. Privaloma devėti pilnomis tvarlingomis uniformomis. Šios sueigos metu vyks ir tuntiškai parengtų kviečiamųjų parodėlių. Kviečiami sesių tėveliai, tunto draugai ir svečiai. Laukiame dalyvavimo visų buvusių tuntininkių ir vadovų.

20-asis šventinis savaitgalis vyks šeštadienį, spalio 28 d., ir sekmadienį, spalio 29 d., Ateitininkų namuose, Lemonte, IL. Savaitgalis — tai kasmetinė rudens tradicija, kurios Čikagos ir apylinkių ateitininkai laikosi nuo 1980 metų (praleisti tik 1981 metai). Savaitgalio metu vyks nuotraukų parodėlė iš buvusių savaitgalio, paskaitos, pranešimai ir diskusijos. 2000 m. bendra tema — tautiškas organizavimas.

Almis Udrųs organizuoja Malibu, CA, rajono telefonavimo tinklą priešrinkimui paraginimui už Respublikonų partiją. Jam reikalingi 400 savanorių. Jei galite pagelbėti, skambinkite tel. 310-456-6064.

„Puota jūros dugne“ — populiariausias Čikagoje jūros skautininkų „Grandis“ rengiamas metinis pokylis vyks šeštadienį, spalio 14 d. PLC, Lemonte, Lietuvių fondo saleje. Bus trumpa programa, vakarienė ir šokiai grojant broliams Virgiui ir Eimuii Švabiams. Pradžia 6:30 v.v. Vieti kviečiami. Jei dar nepranešėte apie dalyvavimą, nedelsiant skambinkite Aldonai Weir, tel. 630-964-9120. Pokylis rengiamas jūrų skautų ir skaučių veiklai paremti.

Koncertai

Garsiojo smuikininko Gidon Kremer vadovaujame ansamblyje „Kremerata Baltika“ griežia ne tik latvė Marta Sudraba, bet ir lietuvi Ula Ulijona-Zebriūnaitė. Šis puikūs ansamblys atvyksta į Čikagą, kur ši sekmadienį, spalio 15 d., 3 val.p.p. Chicago Symphony Orchestra (220 S. Michigan Ave.) atliks Vivaldi-Piazolla, Vasko ir Schnittke kūrinius. Informacija tel. 312-294-3000 arba 800-223-7114.

Ugnininga čikagietė Melanholinėmis ir nostalgiskomis nuotakomis, skambės spalio 29 d., sekmadienį, 3 val.p.p. Čikagos Kultūros centre (Chicago Cultural Center, 78 E. Washington St.). Ansamblys „Harmonia“ remiasi įvairių Rytų Europos kraštų liaudies melodijomis ir tradicijomis. Įėjimas — nemokamas. Informacija tel. 312-744-6630.

Knygos „Stasys Baras“ redaktorė Ona Narbutienė sako: „Šios knygos tikslas — įžymų dainininką ir kultūrininką Stasį Barą pristatyti platesnei visuomenei, per jo gyvenimą parodyti į vakarus išklydusių mūsų tautos dalies likimą, jos nelengvą kelią į pri pažinimą“. Spalio 15 d. 12 val. p.p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje saleje įvyks šios knygos sutikimė ir tautai meninė programėlė. Apie knygą kalbės „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė, o meninę programą atliks solistė Prarimė Ragienė. Kviečiame visuomenę gausiai dalyvauti.

Šventės

Octoberfest šventė — karnavalas, ugnies šalvis, gyva muzika, vokiški valgiai ir alus — vyks spalio 12-15 d. Navy Pier Festival Hall. Penktadienį linksmybės tęsis nuo 5 val.v. iki 1 val.r., šeštadienį — nuo pusiaudienio iki 1 val.r., sekmadienį — nuo 12 val. iki 6 val.v.

Navy Pier prielauka (600 E. Grand) Čikagoje apgaubus Halloween dvasia. Įvairaus šia rudens šventės susiję renginiai, žaidimai ir spektakliai jau vyksta. Family Pavilion scenoje vaidinamas vaikų teatro spektaklis „Captain Naughty and the Case of the Missing Candy“, lėlių pjesės, Skyline scenoje įsikūrę „Vaidinukų namai“, čia savo vaidinimus rodo įvairūs keliaujantys artistai. Linksmybės vyks iki spalio 31 d. Navy Pier veikia: pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 10 val.r. iki 9 val.v., penktadieniais-šeštadieniais nuo 10 val.r. iki 11 val.v. ir sekmadieniais nuo 10 val.r. iki 7 val.v. Pagrindinis įėjimas į Navy Pier yra nemokamas. Informacija tel. 312-595-5225.

Kur gauti Halloween šventės kostiumus? Apie 50,000 juokingiausių ir baisiausių apdarų sau ir savo vaikams galėsite išsirinkti, nusipirkti ar išsiuomoti, atvykę į parduotuvę, įsikūrusią 1511 W. Howard, Chicago; tel. 773-764-7400. Ši vieta dirbs septynias dienas per savaitę.

Daugiau kaip 1,000 kaukių, įvairiaspalvių Halloween šventės kostiumų, gerųjų ir kitų fantastinių dalykų atrasis Čikagos šiaurėje — 4065 N. Milwaukee Ave.; tel. 773-777-0222. Šventės atributus galėsite pirkti arba išsiuomoti.

Halloween kostiumų dar atirasite: 3012 N. Michigan Ave., 312-701-1264; Ashland-Wellington Shopping Plaza, 773-549-1090 ir 1120 W. Fullerton, 773-528-1264 arba „Internet“.

www.chicagocostume.com

Per Maironio liuanistinės mokyklos atidarymą Pal. J. Matulio misijoje mokyklos mokiniai kartu su direktore Egle Novak ir darželio mokytoja Rima Polikaityte vienas kitam padavę rankas kalbėjo „Teve mūsų“.

Nuotr. E. Butėno

Šakių klubas rudens gegužinė rengia spalio 15 d. Šaulių saleje. Pradžia — 12 val. Gros Kosto Ramanausko orkestras, bus ir pietūs — šalti ir karšti valgiai.

Norite mokytis menu? The School of Art Institute of Chicago rengia atvirų durų dieną (Open House) tiems, kurie siekia magistro laipsnio (Graduate programs). Spalio 15 d., sekmadienį, nuo 10 val. r. iki 3 val. p.p. jums patars šios garsiosios menų mokyklos dėstytojai ir atstovai. Aplankykite šią mokyklą (112 S. Michigan Avenue, Balroom) arba skambinkite tel. 312-899-5219.

Idomu

Jei norėtumėte vėl iš naujo pasinerinti į Katalikų Bažnyčios tiesas, paslaptis ar atgavinti savo tikėjimą, kiekvieną antradienį nuo spalio 17 d. iki lapkričio 14 d. esate kviečiami atvykti į Old St. Mary's Church (21 E. Van Buren St., at Wabash). Informacija ir registracija (jokio mokesčio) tel. 312-922-3444.

Iš arti ir toli

KVIEČIAMI JUNGTIŠ DITROITO LIETUVIAI

Pavyzdingas renginys! Nesvarbu, kur gimė, visi esame lietuviai. Sueikim, pabendraukim, geriau susipažinkim. Taip naujai išrinkto Detroito apylinkės Lietuvių Bendruomenės valdybos globojamas pirmininkas Valdas Piestys su būriu talkininkų, susidedančių iš Amerikoje gerųjų ir paskutinių metu iš Lietuvos atvykusių lietuvių, kviečia į talentų vakarą bei meno parodą, kuri vyks spalio 21 d. 6:30 val. Dievo Apaizdos parapijos kultūriname centre. Programoje dalyvaus: Rimas Kasputis, Ada Makštienė, Jurgita Tamutytė, Vitas Underys, Taura ir Romas Zableckas. Parodos dalyviai: Kristė Jankutė-Zombor, Paulius Jankus, Dainius Macikėnas, Vilija Matveikienė, Jūratė Mikulevičienė, Renata Palubinskienė, Loreta Sidabrienė, Lina Sirgedaitė ir Taura.

Skelbimai

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomociniais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road, Tel. (773) 847-7747.** (sk.)

Mirus a.a. John Vaitkus ir a.a. Don Vaitkus, Pranutė Šlutiene paskyrė \$55 auką Lithuanian Mercy Lift. LML reiskia užuojautą Vaitkų šeimai ir už auką dėkoja P. Šlutienei.

Lithuanian Mercy Lift dėkoja Reginali Milašienei, Lockport, IL, už \$25 auką, kurią paskyrė a.a. Igno Juzėno atminimui. Užuojautą Juzėnų šeimai.

Vargonų virtuozo Gedimino Kvickio koncertas rengiamas spalio 29 d., sekmadienį, 1:30 val. p.p. Pal. Jurgio Matulio misijos bažnyčioje. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Prieš koncertą vyks pietūs apie 12 val. centro didžiojoje saleje. Bilietus reikia įsigyti iš anksto, sekmadieniais bažnyčios prieangyje arba paskambinus Vandai Gvildieni tel. 630-271-9136.

LFK „Lituanica“ futbolo klubo 50 metų veiklos sukakties minėjimo pokylis ruošiamas šeštadienį, spalio 28 d., PL centro didžiojoje saleje. Pradžia 6:30 v.v. Programoje — trumpa oficialioji dalis, organizacija atstovų sveikinimai, pasizymėjusių klubo narių pagerbimas. Po vakarienės sėdės visi kviečiami. Apie dalyvavimą pranešama L. Juraiciui, tel. 708-532-7526, arba Laimai Glavinskienei, tel. 630-323-6302.

Parduodamas gražus, modernus, šviesaus granito paminklas, esantis Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje. Informacija tel. 773-434-4645.

BOČIŲ MENĖS ANTRADIENIŲ POPIETĖSE

Greit prabėgo graži vasarėlė, kuri šiemet buvo ypatingai maloni, be ypatingų karščių bei audrų. O dabar jau medžiai puošiasi aukso spalvų atspalviais, rudens debesėliai nardo padangėje — atvėso oras. Baigėsi įvairių išvykų ir gamtą bei gegužinių sezonas. Renkamės į sales.

Lemonto socialinių reikalų skyriaus pirmininkas Gediminas Kazėnas po vasaros atostogų vel pradėjo mūsų Bočių menės antradienio popietes. Į talką pasikvietė I. Borešienė, I. Galiniene, L. Kazėnienė, L. Kizlaitienė, M. Ruzgienė, R. Sabaliūnienė ir R. Sinkienė.

Pirmoji popietė įvyko spalio 3 d. Dalyvavo apie 40 asmenų. Pirmininkas pobuvį atidarė sveikinimo žodžiu, pristatė pagalbines. Taip pat pranešė, kad trauksime laimikus (juos padovanos Urbutai — paveikslą, Zalgirio mušio kopiją, L. ir P. Ragai — skulptūrą, B. Nainienė — koldūnų ir Kreivėnų — gerimų). Taip pat pranešė, kad spalio 17 d. yra pakviestas Jonas Rimkus, dirbęs Elto zinių agentūroje, bus kalbama apie Lietuvos politiką, rinkimus ir kitas aktualijas. Be to, prisiminim ir pasidžiaugėm. Australijos olimpiados lietuvių laimėtojai, kurie labai išgarsino Lietuvos vardą.

Buvo išdalinti dainų kompektai, kuriuos paruošė G. Kazėnas. Musų akordeonistė Stasė Jagminienė žaviai susodmami vadovavo dainavimui. Išdainavome „Daug, daug dainelių“, „Grazių dainelių“, „Du broliukai“, „Macnus, macnus“ ir daugelį kitų.

Tarp dainų poetė-mėninkė Irena Gelazienė paskaitė vert.

KAD ŽIEMĄ BŪTŲ ŠILTA

Lemonto paukščių skaučių „Saulutės“ draugovė jau pradėjo smagius veiklos metus. Sueigose jos ne tik žaidžia, drauguja, bet taip pat nori savo skautiška dvasia, geru darbiu padėti vargstantiems.

Šiomet „Saulutės“ draugovė spalio mėnesį skiria rinkti atklodes, kurios per „Saulutę“, Lietuvos Vaikų globos būrį, bus persiunčiamos Lietuvos vaikams. Atklodės gali būti naujos arba naudotos, bet švarios, gerai išlaikytos, ne dėmėtos, ne suplyšusios.

„Saulutės“ draugovė kviečia visus prisidėti prie rinkliavos. Spalio mėnesį šeštadieniais ir sekmadieniais prašome atnešti atklodes į Pasaulio lietuvių centrą, Lemonte, t.y. Pal. J. Matulio misijos prieangį, kur tam tikslui bus pastatyta dėžė.

Prisidedantiems iš anksto dėkojame, o turintys klausimų gali skambinti Dainai Siliūnienėi tel. 630-852-3204.

Daina Siliūnienė

Rozenblato „Taisyklės sensentiems“. Jų buvo kelios, išvada liko: „nesvarbu — viskas tik vis tiek!“ O Baniutė Kronienė mus prajuokino, pasakodama anekdotus apie katina, koldūnus, zlotus ir rabiną. Vyklo laimėjimų traukimai, kuriems vadovavo pirmininkas, o bilietėlius traukti buvo pakviestas O. Borešienė, I. Barzdukienė, I. Borešienė, I. Gelazienė ir T. Antanaitis.

Petraukos metu pirmininkas vaišino atgaiva, o bufetas puikavosi įvairiais sumuštinių ir pyragais su kavute. Pasistiprinę ir pailsėję vel prabilome. Pritariant Stasės Jagminienės akordeonui ir vel dainavome visas dainiules iki paskutinės „Eisim broleliai namo“.

O tos mielos mūsų liaudies dainos, jos liuliuoja, nukelia mus į tolimus tėviškes laukus, į gimtąjį sodžiu. Primena mums, kai žmonės kaimuose po laukų darbų grįždami dainuodavo, o gretimas kaimas atsiliesdavo kita daina, ir taip skambėdavo dainos iki suteiktos. Gal ir gražios tos naujos atsiliepdavo dainos, bet mums jos neįprastos (tie šokavimai), mums lieka mielos ir brangios tos senos liaudies melodijos, kurias dainuodavo mūsų tėvai ir seneliai.

Esam dėkingi pirmininkui G. Kazėnui už mūsų popietę pradžią, Stasei Jagminienei už dainų vedimą, I. Gelazienėi ir B. Kronienėi už programos atlikimą, už „laimes šulinio“ laimikus ir visiems dalyvavusiems už pabuvimą drauge.

Kviečiame visus atvykti į kitą spalio 17 d. popietę.

R. Sabaliūnienė

PJŪTIES ŠVENTĖ TĖVIŠKĖS PARAPIJOJE

Lietuvių evangelikų-liuteronų Tėviškės parapija Čikagoje, puoselėdama jau nuo pat jos įsteigimo kartą tėvyneje tureta tradiciją, šiemet spalio 1 d. šventė savo metinę Pjūtės arba Padėkos šventę, dekodama Viešpačiui Dievui už visus rudens gėrybes, kuriomis Jis gausiai apdovanojo ir šios parapijos narius.

Rudens spalvų gelemis ir vaisių pilnomis pintinėmis išpuoštoje parapijos bažnyčioje iškilmingosios pamaldos buvo pradėtos bendrai giedamomis Paul Gerhard (1607-1676) ir kitų autorių sukurto mis padėkos giesmėmis, Arūnui Kaminskui pritariant vargonais. Ida Kasparaitienė skaitė dieną skirtingas Šv. Rašto ištraukas, o vyskupas Hansas Dumpys sake tai dienai pritaikytą pamokslą. Jis pagal šv. Mato evangelijos žodžius patarė ne per daug rūpintis dėl valgio ir gėrimo, nes juk ir paukščiai po dangumi nei sėja, nei pjauja, o yra dangiškojo Tėvo aprūpinti. „Tad Jis žino, kas ir mums reikalinga“, — sakė vyskupas Hansas Dumpys.

Tėviškės parapijos choras, vadovaujamas Jūratės Lukmitės, atliko 23-ąją Psalmę „Nienėps, yra mano Ganytojas“ ir Josef Haydn „Būk pagarbintas, karaliau“. Prieškariniais laikais Pjūtės šventė gal geriausiai buvo žinoma Mažosios Lietuvos gyventojų tarpe, kadangi didele dalimi jie, atvykę į Čikagą, puoselėjo toliau šią tradiciją. Kai kurie parapijos steigėjai buvo kilę iš Klaipėdos krašto. Savo veikla jie turėjo nemažai įtakos ir parapijos dvasiniam gyvavimui, įnešdami į jį ne tik lietuviškai tautišką atspalvį, bet kartu ir lietuviškai tautišką susipratimą. Nenuostabu, jei daug anksčiau Tėviškės parapijoje gyvai vedamų minėjimų ar šventių buvo paremti Klaipėdos krašte turetomis tradicijomis. Viena iš jų — Pjūtės šventė.

Mažosios Lietuvos ūkininkas, nuvalęs laukų derlių, su savo šeima pirmąjį spalio mėnesio sekmadienį vykdavo į bažnyčią, kad padėkotų visų gėrybių davėjui Dievui už gautąjį derlių. Rudens spalvų gelemis išpuoštoje bažnyčioje jie

su giliu išjautimu ir dekinę Tėviškės parapija Čikagoje, puoselėdama jau nuo pat jos įsteigimo kartą tėvyneje tureta tradiciją, šiemet spalio 1 d. šventė savo metinę Pjūtės arba Padėkos šventę, dekodama Viešpačiui Dievui už visus rudens gėrybes, kuriomis Jis gausiai apdovanojo ir šios parapijos narius.

Nors šiandieniniai Tėviškės parapijos nariai gal nebeužima laukų darbais kaip jų tėvai ar proteviai, bet ir šiais metais, atvykę į jų tėvų ar senelių įsteigtą Tėviškės bažnyčią, dėkojo Dievui ir už maisto produktus, kuriais jie kasdien maitinasi. Martin Rinckart (1586-1649) sukurta giesmė „Nūn Dievui maloniam visi karštai dėkoki“ baigėsi šiuo metų Padėkos dienos pamaldos.

Pamaldoms pasibaigus ir parapijiečiams bei jų svečiams susėdus prie šventiško pasuosto stalo, Tėviškės parapijos tarybos pirmininkas Kasparas Vaišvila pasveikino visus šios dienos progą ir pakvietė parapijos kleboną, vysk. Hincą Dumpį, sukalbėti tradicinę stalo maldą, pakvičiant ir Viešpatį Dievą prie šių vaišių, kad Jis jas palaimintų.

Už skoningą pietų paruošimą didžiai dėkojame Metai Mejerienei ir Zelmui Noreikienei, o taip pat Annai Galinaitienei, Anitai Lekšienei ir Lenai Leipienėi. Nei kiek nemazėsnė padėka tenka ir Elenai Vieraitienei, Astridai Paupeirienėi ir Emmai Umbratienėi. Džiugu buvo matyti Vanden Kasiulienės ir Martos Paulikaitienės šventiškaip papuoštus stalus, už ką norisi joms taip pat atitinkamai padėkoti. Bet visų didžiausia padėka tenka parapijos Moterų draugijos pirmininkei Idai Jonušaitienei, kurios rūpesčiu šiuo metų Pjūtės šventės pietūs susilaukė ypatingai pasisekimo. Visai Moterų draugijai linkėtina ir toliau nepailstamai dirbti Dievo garbei ir Artimo gerovei.

Valteris Bendikas

Brighton Park (Čikagoje) LB apylinkės pirmininkė Salomėja Daulienė ir kun. Jaunius Kelpša, atvykęs padirbti Nekalto Šv. M. Marijos Prasiidimo parapijoje.

BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ PIETŲS

Ši sekmadienį, spalio 15 d., JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba ruošia pietus Šv. M. Marijos Nekalto Prasiidimo mokyklos saleje (4420 S. Fairfield Ave.) tuoj po 10:30 val.r. lietuviškų Misių iki 12:30 val.p.p. Bus cepelinų, dešrų su kopūstais, kugelio ir

kitų skanumynų. Kavinė veiks 8:30-12:30 val. Valdyba kviečia Čikagos lietuviškąją visuomenę paremti jų pastangas suteikti lėšų bei pastangas. Dalis pelno bus skiriama parminarij. Norime pareikšti savo dėkingumą vyskupui Juov. J. Zemačiui, kad atsiunte kun. Jaunius Kelpšą mūsų sielovadai.

Naujieji mokslo metai jau prasidėjo ir „Žiburelio“ Montessori mokykloje. Daug vaikų čia yra ateję pirmą kartą, todėl klaseje darbas tiesiog turtingas. Vaikų smalsumas ir entuziazmas kiekvieną dieną paverčia darbus draugams darant darbius. Norėjus susipažinti su mokykle, kviečiame apsilankyti. Nuotraukos — Aleksas Kubilius ir Gintarė Daulytė su mokytoja Laura Lapinskiene mokosi plauti stala.